

ISATin kuvamaailma

Kuvakonseptin suunnittelu Itä-Suomen ammattikorkeakouluille

Paula Rätty

Opinnäytetyö

Koulutusala Kulttuuriala			
Koulutusohjelma Viestinnän koulutusohjelma			
Työn tekijä(t) Paula Rätty			
Työn nimi ISATin kuvamaailma - Kuvakonseptin suunnittelu Itä-Suomen ammattikorkeakouluille			
Päiväys	25.4.2012	Sivumäärä/Liitteet	76
Ohjaaja(t) Marja-Sisko Kataikko, Heli Reinikainen			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Petteri Alanko, Savonia-ammattikorkeakoulun viestintäpäällikkö			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämän opinnäytetyön aiheena on kuvakonseptin suunnittelu ISATille. ISAT (Itä-Suomen ammattikorkeakoulut) on Savonia-ammattikorkeakoulun ja Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun (PKAMK) strateginen kumppanuus.</p> <p>Konseptisuunnittelun taustatyönä käsitellään joukko valokuvaan, kuvasommitteluun ja muihin kuvan tulkintaan liittyviä asioita. Niiden kautta pyritään löytämään kuvakonseptissa hyödyllisiä sekä mahdollisesti vältettäviä asioita. Raportissa tarkastellaan ISATin logoa, värimaailmaa, typografiaa ja kuvitusta nykyisen ilmeen hahmottamiseksi kokonaisuudessaan. Siinä tutkitaan yleisesti ISATin mahdollisten kilpailijoiden, muiden suomalaisten ammattikorkeakoulujen kuvitusta.</p> <p>ISATin kuvituskuvat on alustavasti jaoteltu neljään pääkategoriaan aiheiden mukaan. Aiheisiin liittyvillä hakusanoilla pyritään selvittämään, miten eri teemoja on tapana esittää valokuvissa. Näiden kuvien lähteenä käytetään kuvapankkia. Lopuksi esiteltä kuvakonsepti keskittyy visuaalisuuden hyödyntämiseen ISATin kuvamaailmassa. Kuvia ohjeistetaan sekä yleisellä tasolla että erikseen kategorioiden mukaan. Loppuarvioinnin tuloksena voidaan todeta, että valitut menetelmät olivat työskentelyyn sopivia ja työn tulokset ovat hyödynnettävissä ISATin viestinnässä.</p>			
Avainsanat graafinen suunnittelu, kuva-analyysi, kuvittaminen			

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author(s) Paula Rätty			
Title of Thesis Illustrating ISAT - Concepting Images for the Universities of Applied Sciences in Eastern Finland			
Date	25.4.2012	Pages/Appendices	76
Supervisor(s) Marja-Sisko Kataikko, Heli Reinikainen			
Client Organisation/Partners Petteri Alanko, Communications Manager in Savonia University of Applied Sciences			
Abstract The subject of this thesis is to create an image concept for ISAT (The Universities of Applied Sciences in Eastern Finland). It is a partnership between the Savonia UAS and the North Karelia UAS. The report studies some visual theories and terms concerning photograph, image composition and picture analysis. The visual identity of ISAT is viewed by considering its logo, color scheme and typography. The imagery of several Finnish Universities of Applied Sciences is explored to get a view of potential competitors of ISAT. The images of ISAT have tentatively been divided into four main categories. Related search terms were used to find out how different themes are generically presented in photos in iStock image bank. At the end of the project the designed image concept for ISAT is introduced. Images are instructed both in general and individually by categories. According to the final assessment it can be stated that the chosen methods were suitable for the work and the results can be beneficial in communication related to ISAT.			
Keywords graphic design, picture analysis, illustration			

Sisältö

1 Johdanto	9
1.1 Työn toimeksiantaja	9
1.2 Työn tavoitteet	10
1.3 Työtavat ja menetelmät	11
1.4 Toimintaympäristö ja aikataulu	12
1.5 Raportin rakenne	12
2 Teoriatieto ISATin kuvamaailman konseptoinnin apuna	14
2.1 Ohjeita ja sääntöjä toimivaan visuaalisuuteen	14
2.2 Semiotiikka ja kuvan tulkinta	25
3 ISATin ilme nyt	27
3.1 ISATin kuvitus	29
3.2 Yhteenveto	31
4 Suomalaisen AMK-kuvituksen analysointi	34
4.1 Kuva-aiheet	34
4.2 Yhteenveto	40
5 Kohti ISAT-kuvamaailmaa	41
5.1 ISATin yleiskuvitus	42
5.2 Painoalojen kuvitus	45
5.3 Henkilökuvat	49
5.4 Matkakuvat	51
5.5 Yhteenveto	52

6 ISATin kuvakonseptin luominen	53
6.1 Ohjeita ISATin kuvien värimaailmaan	54
6.2 Ohjeita kuvasommitteluun ja sisältöön	55
6.3 Kuvakonseptin sovellus kuvaryhmittäin	57
6.3.1 Yleiskuvat	58
6.3.2 Painoalojen kuvat	58
6.3.3 Henkilökuvat	60
6.3.4 Matkakuvat	62
6.4 Kuvapankkikuvien käyttö ISATin viestinnässä	63
7 Työprosessin ja tulosten arviointi	64
7.1 Menetelmät	64
7.2 Huomioita kuvapankista ja kuvien tekijänoikeuksista	65
7.3 Työn eteneminen ja aikataulu	66
7.4 Tulokset	67
Aineistot	68
Kuvaluettelo	70
Lähteet	74

1 Johdanto

Maaliskuussa 2011 aloitin työharjoittelujakson Savonia-ammattikorkeakoulun viestintäpalveluissa. Harjoitteluni jatkui lopulta lokakuun loppuun. Opinnoistani oli enää jäljellä vain opinnäytetyö, ja ajattelin tekeväni sen Savonialle pitkän harjoittelun jatkoksi. Halusin tehdä opinnäytetyön asiakkaalle todellisen toimeksiannon pohjalta. Näin saisin todellisempaa kosketusta työelämään.

Alun perin ajattelin ottavani aiheen Savonian ilmeen uudistumisesta, joka harjoittelujaksolla tuotti paljon töitä. Pyörittelin teemaa monelta kannalta, mutta kunnon tutkimusaihetta ja näkökulmaa opinnäytetyötä varten en siitä löytänyt. Toisaalta, olin jo pitkään ollut ilmeen kanssa tekemisissä ja jokin toinen aihe tuntui ihan hyvältä ajatukselta.

Keskustelimme mahdollisista aiheista harjoitteluni ohessa Savonian viestintäpalvelujen henkilöstön kanssa. Savonian viestintäpäällikkö ja esimieheni Petteri Alanko otti esille ISATin kuvapankin tarpeen. Tämä aihe tuntui minusta kiinnostavalta heti ja päätin tarttua toimeksiantoon.

1.1 Työn toimeksiantaja

ISAT (Itä-Suomen ammattikorkeakoulut) tarkoittaa Savonian ja Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun (PKAMK) strategista yhteistyötä. Sen tarkoituksena on “mahdollistaa toimivampi kumppanuus ja vahvempi profili kilpailijoiden keskuudessa ammattikorkeakoulukentässä” myös kansainvälisesti.

ISAT mahdollistaa ristiinopiskelun Savonian ja PKAMK:n kesken, mutta toistaiseksi tämä yhteistyön muoto on vielä hyvin minimaalista ja alkutekijöissään. Juuri muussa se ei oikeastaan opiskelijoille näykään. Näkyvin tämä kumppanuusyhteistyö lieneekin eri sidosryhmille ja muille yhteistyökumppaneille, ehkä tulevaisuudessa yhä enemmän myös henkilöstön keskuudessa.

ISAT on ollut olemassa vuodesta 2008. Nykyinen sopimus on voimassa vuoden 2012 loppuun. Jatko on toistaiseksi vielä hieman epävarma. Erityisesti syksyllä 2011 julkistettu opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) suunnittelema ammattikorkeakoulujen uudistaminen aiheuttaa epäselvyyttä ja -varmuutta Suomen ammattikorkeakoulutuksessa yleensä.

ISAT painottaa tiettyjä Savonian ja PKAMK:n osaamisaloja. Näihin kuuluvat hajautetut energiaratkaisut, hyvinvointipalvelut sekä Venäjä-osaaminen. ISATin kotisivujen mukaan painoalojen tavoitteina on kehittää ”hajautettuja energiaratkaisuja tulevaisuuden Suomeen”, etsiä ”monialaisia ratkaisuja väljästi asuttujen alueiden hyvinvointipalvelujen tuottamiseen” sekä edistää ”Itä-Suomen pk-yritysten Venäjä-osaamista”.

1.2 Työn tavoitteet

Lähitulevaisuudessa on tarkoitus perustaa ISATin kuvapankki Savonian ja PKAMK:n henkilöstön käyttöön. Tähän mennessä ISATin viestinnässä käytetyt kuvat ovat olleet kuvapankeista tai itse otettuja. Varsinaista omaa kuvapankkia tai linjausta kuvien käytöstä ei siis vielä ole.

Kuvapankista tulee löytymään kuvia kategorioittain. Alustavasti on jo määritelty, että kuvat jaetaan ISATin yleiskuviin, painoalojen kuviin, henkilökuviin sekä matkakuviin. Jako eri ryhmiin helpottaa kuvapankin käyttäjää valitsemaan kulloinkin sopivan kuvan. Kaikkien kuvien tulee erottua ISATin kuviksi ja muodostaa yhtenäinen kuvasto. Kuvilla tulee olemaan yhteinen linja ja tyyli, mutta aiheet ja painotukset vaihtelevat kategorian mukaan.

Opinnäytetyöni lopputuloksena on ohjeistus ISATin kuvakonseptista. Ohjeisto tulee olemaan hyvin visuaalinen, sillä kysymys on kuvista ja kuvallisuudesta. Sen tarkoitus on havainnollistaa ja visualisoida ideaa mahdollisimman ymmärrettävästi ja monipuolisesti. Kuvakonseptin ohjeistus tulee olemaan graafisen ohjeiston kaltainen vihkonen. Ohjeistosta teen sähköisen sekä mahdollisesti painetun version.

ISATin kuvakonsepti tulee olemaan ISATin viestinnästä vastaavan henkilökunnan apuna kuvamaailman suunnittelussa. Kuvaajalle se jättää oman taiteellisen vapauden, mutta antaa silti selvät suuntaviivat kuvamaailman toteutukseen. Ohjeistosta löytyy esimerkkejä, mitä kuvissa tulisi välttää ja mitä niissä tulisi näkyä. Lukijan tulee saada selvä käsitys tekemistäni valinnoista ja linjauksista.

Tavoiteimago

Yritys näyttää aina joltakin. Vaikka visuaalisuutta ei erikseen suunniteltaisi, se on silti olemassa jonkinlaisena. Koska visuaalisuuden kautta välittyy ”tuhansia sanoja” tekstiä tehokkaammin, se on erittäin tärkeässä roolissa yritysmielikuvan syntymisessä. Visuaalisuuteen kannattaa siis panostaa ja toteuttaa se suunnitelmallisesti, mieluummin kuin antaa sen elää omaa elämäänsä.

Hietaharjun (2010, 10) mukaan ”sana ja teksti edustavat järkeä, kuva ja visuaalisuus korostavat tunnetta”. Visuaalisuus siis vaikuttaa tekstiä tehokkaammin katsojan mielikuvaan yrityksestä. Esimerkiksi yritysesitteen tekstissä voidaan kertoa yrityksestä ja kuvailla sitä, mutta mikäli visuaalisuus ei tue tekstiä, viesti voi tuntua epäuskottavalta. Tekstin ja kuvan tulisi molempien tukea tavoitemielikuvaa.

Viestintäsuunnitelman mukaan ISAT ”on positiivinen yhteinen haaste, iloinen uuden toimintakulttuurin rakentamisen tapa”. Suunnitelman mukaan ”viestinnälle luodaan yhtenäinen, visuaalisesti kiinnostava ja laadukas ilme.” Viestinnän tulisi olla läpinäkyvää ja suunnitelmallista. Opinnäytetyöni tavoitteena on siis luoda tämän viestintäsuunnitelman mukainen kuvakonsepti ISATille.

Kohderyhmät

Viestinnän kohderyhmät voidaan jakaa ulkoisiin ja sisäisiin. Ulkoinen viestintä kohdennetaan itä-suomalaisille, yhteistyökumppaneille, sidosryhmille, medialle ja hal-

lintoviranomaisille. Sisäiset kohderyhmät koostuvat opiskelijoista ja henkilöstöstä. ISAT-viestintä näkyy esimerkiksi Pohjois-Karjalan AMK:n ja Savonian omissa sidosryhmälehdissä, ISATin ja koulujen kotisivuilla, julkaisuissa ja esitteissä.

Omat tavoitteet

Opinnäytetyössäni oma päätavoitteeni on luoda tavoitteiden mukainen kuvakonsepti, johon voin itse olla tyytyväinen. ISATin kuvakonseptin tulee olla yhtenäinen, persoonallinen ja tunnistettava. Olen hyvin vaativa ja täydellisyyteen pyrkivä kaikessa, mitä teen. Liiallinen perfektionismi on ollut minulle toisinaan haitaksi, sillä se rajoittaa luovuuttani ja vaimentaa todellista innostusta työtä kohtaan. Opinnäytetyössäni opettelen myös sopivan vaatavuustason asettamista itselleni.

Yksi tavoitteeni on myös pohtia teorian tiedon hyödyntämistä ja soveltamista omassa työskentelyssäni. Opinnäytetyöprosessissa minulla on mahdollisuus paneutua visuaalisiin teorioihin tavallista suunnitteluprosessia enemmän. Tästä tiedon kokoamisesta on hyötyä minulle paitsi tässä kyseisessä projektissa, myös tulevaisuudessa muissa töissä. Visuaalisuuteen liittyvät teoriat ja huomioni niistä voivat olla hyödyllisiä myös ISATin viestintähenkilöstölle.

1.3 Työtavat ja menetelmät

Opinnäytetyöni alussa perehdyn ISATin toimintaan ja visuaaliseen ilmeeseen. Keskustelin siitä Savonian viestintäpalvelujen henkilöstön kanssa, tutustuin ISATin kotisivuihin, viestintäsuunnitelmaan ja graafiseen ohjeistoon. Ennen kuvamaailman konseptointia pyrin saamaan käsityksen ISATin nykyisestä visuaalisuudesta sekä toiminnasta yleensä.

Tutustun visuaalisuuteen liittyviin teorioihin ja pyrin nostamaan esiin tärkeimpiä huomioita otettavia seikkoja ISATin kuvakonseptia ajatellen. Tarkoitukseni on työskentelyssäni huomioida ja soveltaa teorian tietoa entistä paremmin. Etsin tietoa Internetistä sekä taidealan kirjallisuudesta. Suurin osa on minulle ennestään hyvin tuttua, mutta tiedon kertaaminen ajatuksen kanssa on varmasti hyödyllistä työn kannalta.

Työskentelyn alkupuolella tutkin suomalaisten ammattikorkeakoulujen esitteitä tutustuakseni niiden kuvamaailmoihin. Tavoitteena on kartoittaa ISATin mahdollisten kilpailijoiden visuaalisia ilmeitä ja kuvamaailmoja. Analysoin kuvamaailmoja ja etsin yleisiä alaan liittyviä kliseitä sekä kuva-aiheita. Analyysini tarkoitus on auttaa persoonallisen ja kilpailijoista erottuvan kuvakonseptin suunnittelussa ISATille.

Seuraavaksi etsin visuaalisia kliseitä ja esitystapoja hieman yleisemmällä tasolla. Haen ISATin tavoitemielikuvaan ja painoaloihin liittyvillä hakusanoilla kuvia kuvapankista. Tavoitteenani on löytää jälleen tiettyihin teemoihin liittyviä kuvallisia kliseitä ja kuvaustyyplejä. Pyrin löytämään ISATin kuvituksessa vältettäviä asioita, mutta myös hyviä ideoita aiheisiin.

Taustatyö ja tiedon hankkiminen ovat konseptointiprosessin tärkeitä ensimmäisiä työvaiheita. Näiden vaiheiden jälkeen aloitan ISATin kuvakonseptin suunnittelun. Kerää-

mäni tietoa apuna käyttäen rakennan kuvakonseptia ja pyrin esittämään sen ymmärrettävästi esimerkkikuvien kautta.

Tavoitteenani on kehittää omaa ammatillista osaamistani opinnäytetyöprosessin aikana. Erityisesti haluan kehittyä kuvittamisessa ja teorian tiedon soveltamisessa omassa työskentelyssäni. Näitä taitoja tarvitsen koko konseptointiprosessissa. Toivon oppivani sellaista, mistä on todellista hyötyä tulevaisuudessa.

1.4 Toimintaympäristö ja aikataulu

Opinnäytetyöprosessi alkoi lokakuussa 2011, kun aihe varmistui. Työharjoitteluni loputtua marraskuussa aloittelin työtä etsimällä tietoa ja mahdollista lähdeaineistoa. Joulukuussa minulla oli jo kattavasti lähdeaineistoa etsittynä kirjastoista sekä Internetistä. Ennen joululomaa pidin työsuunnitelmaseminaarin.

Tammikuussa 2012 aloitin varsinaisen raportin kirjoittamisen ja keskityin lähdeaineiston tutkimiseen. Helmikuussa paneuduin erityisesti opinnäytetyön kirjalliseen osuuteen. Sain raportin rungon muotoiltua, kirjoitin ensimmäisiä lukuja ja aloittelin teoria-tietoon paneutuvaa osuutta. Tein kuvapankista hakuja ISATin kuva-aiheisiin liittyen.

Maaliskuussa jatkoin teoriatietoon liittyviä lukuja. Muokkasin edelleen raportin rakennetta luettavammaksi ja selkeämmäksi. Ennen palautusta muotoilin raportin lopulliseen muotoonsa ja asettelin tekstit ja kuvat paikoilleen. Huhtikuussa palautin työn ja esittelin sen arviointiseminaarissa.

1.5 Raportin rakenne

Opinnäytetyöni noudattelee seuraavaa rakennetta.

Johdantoluvun jälkeen tutustun muutamiin visuaalisuuteen liittyviin ohjeisiin ja pohdin niiden hyödyntämistä omassa työskentelyssäni. Pyrin esittämään käsittelemäni asiat havainnollisesti esimerkkikuvien kautta.

Tämän jälkeen tarkastelen ISATin nykyistä visuaalista ilmettä ja tavoitemielikuvaa. Tutustun graafiseen ohjeistoon ja erityisesti ISATin viestinnässä käytettyihin kuviin. Analysoin niitä ja niiden luomaa mielikuvaa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Seuraavaksi analysoin suomalaisten ammattikorkeakoulujen kuvamaailmoja ja pohdin aiheeseen liittyviä konventioita ja kliseitä. Tarkoitukseni on saada käsitys koulutusalan kuvamaailmoista ja niistä löytyvistä kuva-aiheista. Tämä on eräänlaista kilpailija-analyysejä ja antaa minulle pohjatietoa ISATin kuvakonseptin suunnitteluun.

Osana kuvakonseptin taustatyötä etsin kuvapankista ISATin kuvakategorioihin liittyviä kuvia ja analysoin tuloksia. Tutkin, mitä kuva-aiheita teemoihin liittyy ja miten niitä on kuvattu. Tarkoitukseni on selvittää, millainen kuvitus on paljon käytettyä eikä ehkä niin persoonallista. Poimin tuloksista asioita, joita ISATin kuvamaailmassa pitäisi välttää ja

mitä hyödyntää. Lähteenä käytän yhdysvaltalaisista iStock-kuvapankkia, sillä se on helpokäyttöinen ja valikoimaltaan hyvin laaja. Kuvapankin valikoima on kansainvälinen ja laadukas. Juuri kansainvälisyys on yksi ISATin tavoitteista, joten uskon iStockista löytyvän sille sopivia kuvia.

Lopussa esittelen suunnittelemaani kuvakonseptia. Kerron, miten suunnitelma syntyi ja minkä vuoksi olen tehnyt tietyt päätökset. Kuvailen konseptia jokaisen kuvakategorian kannalta, esimerkiksi kuinka kuvakonsepti toteutuu ja näkyy erityisesti ISATin painoalojen kuvissa. Luvun lopussa esittelen konseptin soveltamista käytännössä esimerkkikuvien avulla.

Viimeiseksi arvioin koko suunnittelu- ja opinnäytetyöprosessin toteutumista ja sen tuloksia. Arvioin työn tavoitteiden toteutumista sekä pohdin omaa osaamistani ja sen kehittymistä työskentelyn aikana.

2 Teoriatieto ISATin kuvamaailman konseptoinnin apuna

Opinnäytetyössäni on kysymys konseptin suunnittelusta. Yleisesti konseptia voisi kuvailla ”ennakoivaksi, perustelluksi, oleelliseen keskittyväksi ja ymmärrettäväksi kuvaukseksi” kehitettävästä tuotteesta tai palvelusta (Reinikainen, 2010). Konseptoinnin lopputuotoksena on siis konseptisuunnitelma, ei vielä konkreettinen tuote. Suunnitelman avulla voidaan toteuttaa kyseinen tuote tai palvelu. Ymmärsin opinnäytetyötä aloittaessani, että kyseessä on nimenomaan konseptin kehittäminen ISATin kuvamaailmasta.

Konseptoinnissa tiedonhaku ja taustatyö ovat erittäin tärkeitä. Aiheeseen on paneuduttava hyvin, että voisi löytää suunnitteluongelmaan sopivan ratkaisun. Opinnäytetyöni keskeinen ongelma tai kehitettävä asia on suunnitella juuri ISATille sopiva kuvamaailma. Miten ISAT voisi kuvien kautta erottua muista alan toimijoista? Miten vahvistaa ja välittää tavoitteiden mukaista mielikuvaa ISATista? Tähän tarvitsen paljon tausta- ja teoriatietoa.

2.1 Ohjeita ja sääntöjä toimivaan visuaalisuuteen

Tässä luvussa käsittelen visuaalisuuteen liittyviä ohjeita ja tulkintoja, joita käytän konseptisuunnittelussa. Tarkoitukseni on pohtia ISATin kuvakonseptissa huomioitavia asioita ja pyrkiä löytämään sekä kuvissa vältettäviä että niissä hyödynnettäviä asioita. Tätä kautta konseptisuunnitelma alkaa lopulta muotoutua.

Tulkinnat ja kuvien välittämät viestit ovat aina yksilöllisiä, mutta niissä on myös kulttuurinen ja yleisempi taso. Koska kulttuuriset erot voivat olla hyvinkin suuria, korostan, että näkökulmani tulkinnoissa on länsimaisen ja suomalaisen kulttuurin mukainen.

Vaarana on takertua liiaksi eri visuaalisiin sääntöihin, jolloin ne voivat haitata ja rajoittaa konseptoinnissa tarvittavaa luovuutta. Toisaalta, teoriatiedon ohittaminen voi johtaa liian ”helppoon” ja tavanomaiseen lopputulokseen. Toivon visuaalisiin sääntöihin tutustumalla saavani hyödyllisiä ideoita kuvakonseptin suunnitteluun. Pyrin löytämään asioita, joilla ISATin kuvituksesta voisi tehdä persoonallisen ja yhtenäisen. Tätä varten käyn seuraavassa läpi joukon valokuvaan, kuvasommitteluun ja muihin kuvan tulkintaan liittyviä asioita.

Dokumentaarinen vs. käsitteellinen kuva

Valokuva on aina kuvaajan tulkinta kohteesta, ei toisinto todellisuudesta (Hietaharju 2010, 116). Valokuvatessa esimerkiksi kuvan rajaamisella, kuvakulman valinnalla, valaistuksella ja kuvaustyyllillä on suuri merkitys kuvan välittämälle viestille ja sen sävyille. Valmista kuvaa voidaan vielä lisäksi muokata haluttuun suuntaan kuvanmuokkausohjelmilla.

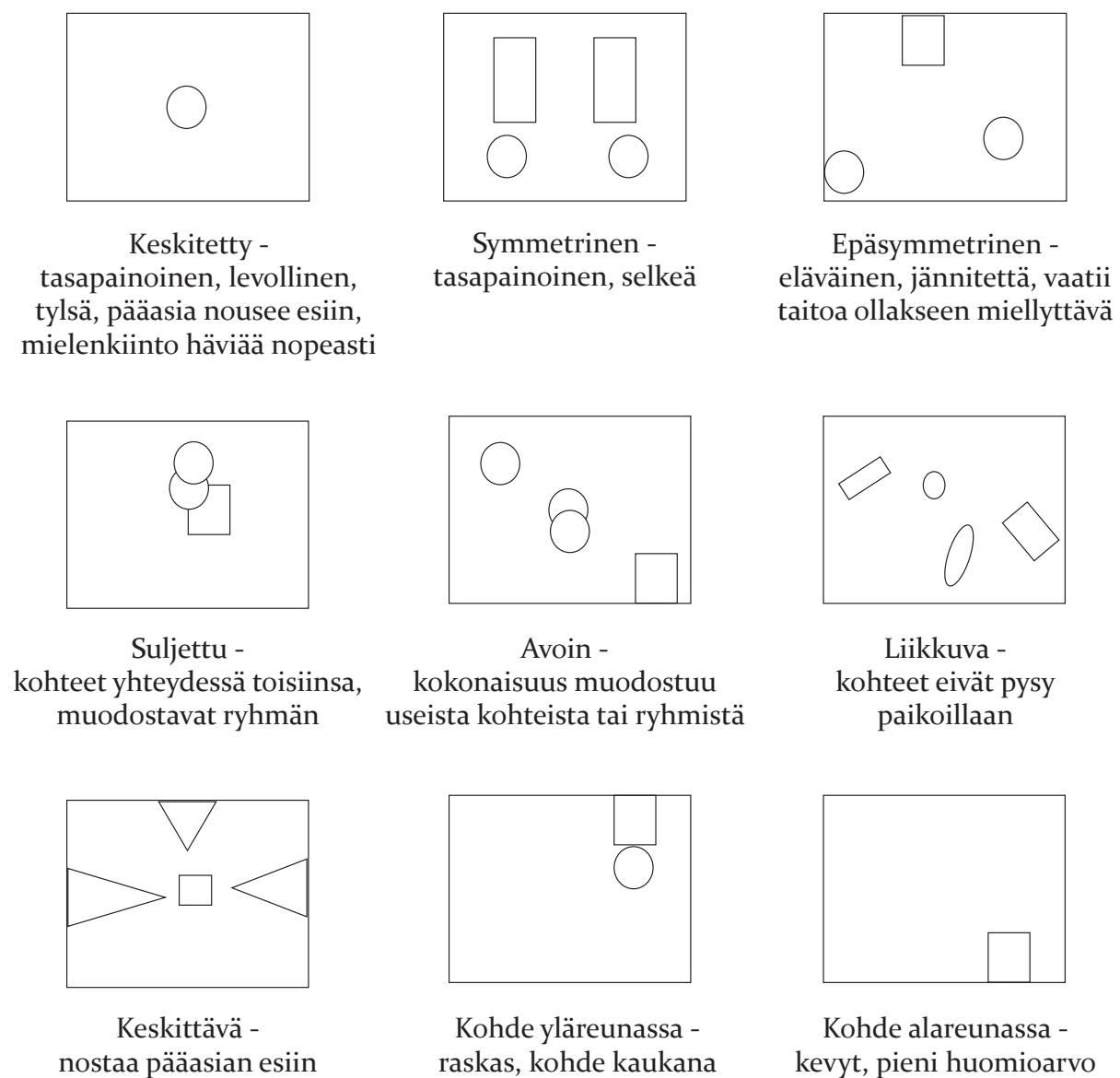
Dokumentoiva kuva välittää visuaalista tietoa kuvauskohteesta. Se pyrkii esittämään realistisesti, miltä jokin tai joku näyttää, millainen kuvattu kohde todellisuudessa on.

Dokumentaarisiksi valokuviksi voisi luokitella esimerkiksi passikuvat, tuotekuvat ja erilaiset uutiskuvat. (Rantanen 2007, 141.)

Käsitteellinen kuva toimii lähinnä kuvituskuvana, se on tietoisesti rakennettu eikä aina kuvaa todellisuutta realistisesti. Näissä kuvissa voidaan hyödyntää esimerkiksi vertauskuvia, kielikuvia ja liioittelua. Käsitteellisten kuvien kautta voidaan ilmentää erilaisia näkemyksiä ja abstrakteja ajatuksia. (Rantanen 2007, 143.)

Sommitelma

Huovila (2006, 47) listaa seuraavat sommittelumallit (kuvio 1).

Kuvio 1. Sommittelumallit ja niiden luonnehdinta. (Huovila 2006, 47.)

Seuraavassa pohdin muutamia näkökulmia sommittelumalleihin liittyen. Kuva-alan keskellä esiintyvä henkilö voidaan tulkita päähenkilöksi, johon huomio kohdistuu tehokkaasti. Toisaalta tällainen sommittelu on helposti tylsähköä. (Forsgård 2004, 57.)

Vasemmalla sijaitseva kohde nousee oikealla sijaitsevaa paremmin esiin. Tämä johtuu vasemmalta oikealle kulkevasta lukusuunnasta. Huovilan (2006, 47) mukaan aivan kuvan reunaan asetettu kohde menettää huomioarvoaan. Toisaalta sillä voidaan kertoa kohteen epävarmasta asemasta. Kuvan reunalla olevat elementit voivat olla häiritseviä. Ne vievät huomiota kuvan pääkohteelta ja voivat tehdä koko kuvasta sekavan oloisen. (Lehtinen 2007.)

Taustaan on syytä kiinnittää huomiota. Esimerkiksi valkoinen kohde hukkuu valkoiseen taustaan. Kuvattavan kohteen ja taustan välisen kontrastin pitää olla riittävä, että kuva onnistuu. Myös taustalla kulkevien linjojen sommittelu suhteessa kohteeseen on tietyissä tilanteissa tärkeää. Esimerkiksi kuvatun henkilön taakse asettuneet pylväät tai puut voivat näyttää kasvavan henkilön päästä, mikä ei ole toivottavaa.

Kuva-alan sisään voidaan sommitella ”kehykset”, joiden avulla katse pysyy kuvan sisällä. Niillä voidaan korostaa kuvattua kohdetta tehokkaasti. Kehyksinä voivat toimia esimerkiksi puiden oksat (kuva 1), kasvien lehdet tai vaikkapa ihmisen kädet. Myös yksittäinen kohde kuvassa voidaan kehystää ympäröimällä, jolloin katse ohjataan tehokkaasti pääkohteeseen. (Lehtinen 2007.)

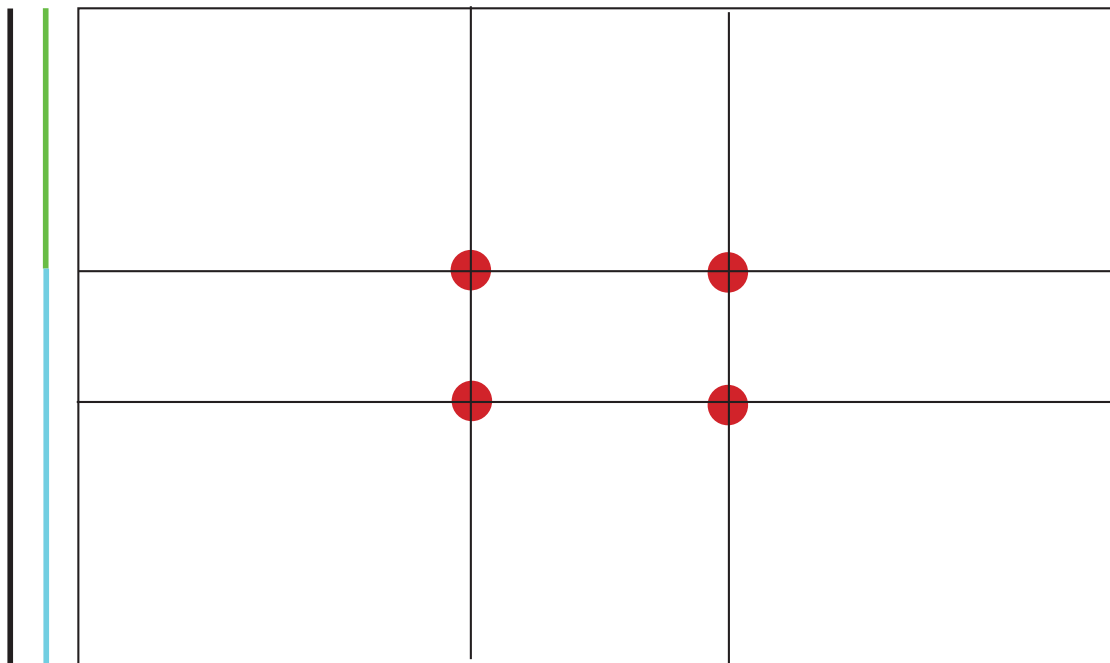

Kuva 1. Yläreunan puun oksat ja alareunan tumma maa kehystävät järvimaisemaa.

Kultainen leikkaus

Kultainen leikkaus on luultavasti yleisin ja tunnetuin sommitteluun liittyvä sääntö. Kultaisen leikkauksen kaava kehitettiin jo antiikin Kreikassa. Tämä ”täydellinen muoto” syntyy jakamalla jana kahteen osaan niin, että pidemmän osan suhde koko janan pituuteen on yhtä suuri kuin lyhyemmän osan suhde pidempään osaan. (Heinonen 2010.)

Alla oleva kuvio esittää kultaisen leikkauksen periaatteen kuva-alan jakamisessa (kuvio 2). Viivojen leikkauspisteet osoittavat kultaisen leikkauksen mukaisen paikan kohteelle tai kohteille. Kohteita ei tulisi asettaa aivan reunaan, muttei myöskään keskelle. Kultaista leikkausta voidaan hyödyntää paitsi kuvissa myös esimerkiksi kokonaisten esitteiden ja julkaisujen taitossa. Usein kultaista leikkausta saatetaan hyödyntää lähes tiedostamatta, koska sitä mukaileva sommittelu tuntuu ja näyttää miellyttävältä.

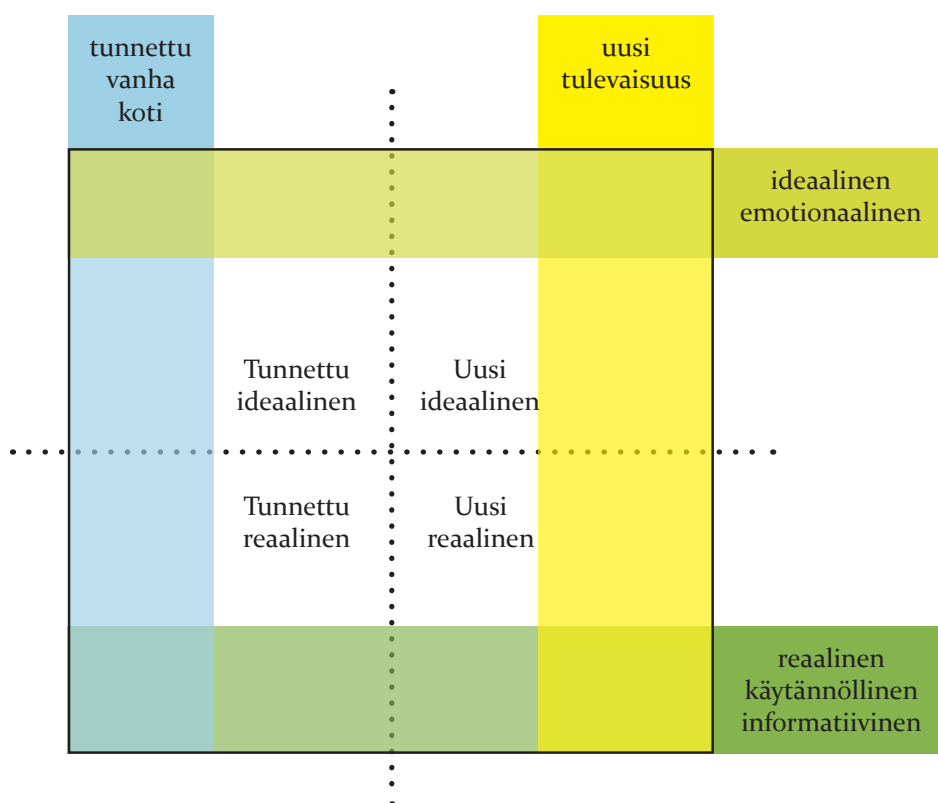

Kuvio 2. Kultainen leikkaus kuva-alan jakamisessa. Punaiset pisteet edustavat neljää leikkauspistettä, joihin huomion kohteen voi sijoittaa. Kuvion oikealla sivulla viivat osoittavat janan jakamisen kultaisen leikkauksen mukaan. Sinisen viivan pituus suhteessa mustaan on yhtä suuri kuin vihreän viivan suhde siniseen.

Kuvan ylä- ja alaosiin liittyy länsimaisessa kulttuurissa eri merkityksiä. Kuvan tai mainoksen yläosaa pidetään ideaalisen ja alaosaa reaalisen asian alueena. Tätä voidaan hyödyntää esimerkiksi esitteissä niin, että alas asetetaan teksti ja faktatieto. Yläpuolella on sopiva paikka kuvitukselle. Kuva-alan alaosa on informatiivinen ja kertoo realiteeteista. (Viestintätieteiden yliopistoverkosto.) Tätä mallia voi soveltaa sekä kuva-alaan että taittokokonaisuuksiin, kuvaan ja tekstiin yhdessä.

Alla oleva kaavio (kuvio 3) osoittaa, mitä merkityksiä kuva-alan eri kohtiin liittyy. Vasemmalla olevat elementit tulkitaan tutuiksi, oikealla olevat uudemmiiksi. Esimerkiksi vasemmalle kulkeva henkilö vaikuttaa palaavan kotiin, kun taas oikealle liikkueessa edetään tulevaisuuteen tai uuteen paikkaan.

Lukiessani keräämääni lähdekirjallisuutta löysin tämän mielenkiintoisen ja itselleni uuden tavan tulkita kuvan sommittelua. Pohdin tämän mallin käyttöä visuaalisessa viestinnässä yleensä. Ja kyllä, erityisesti lehtimainoksiin mielestäni tämä kaava pätee hyvin, kuten lukemassani tekstissäkin mainitaan. Teksti sijoitetaan alas, yläpuolella on kuva. Tällaisen mallin tietoisesta soveltamisesta graafisessa viestinnässä voi olla hyötyä.

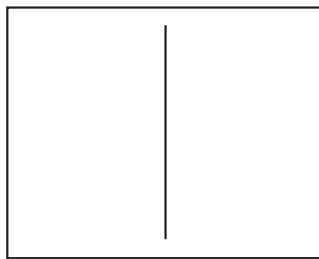

Kuvio 3. Piirsin kaavion kuva-alaan liittyvistä merkityksistä. (Viestintätieteiden yliopistoverkosto)

Viiva

Viivat ja linjat johdattavat katsetta kuvan sisällä. Niitä voidaan käyttää suunnitellusti keskittämään huomiota kuvattuun kohteeseen. Oikealla linjojen sommittelulla kuvaan voidaan saada rytmiä ja mielenkiintoa. Erimuotoiset viivat viestivät tiettyjä asioita. Viiva voi olla vaaka- tai pystysuora, vino, kaareva, aaltoileva, murtoviiva tai koukeroinen (Huovila 2006, 37).

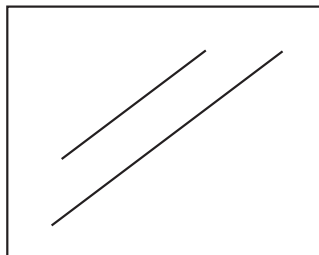
Vaakasuora viiva on rauhallinen ja paikallaan pysyvä. Vaakakuva on luonnollinen, ihmisen näkökenttää mukaileva kuvan muoto. Se on myös luonnollinen näkökulma kameran kannalta, sillä pystykuvia otettaessa kamera käännetään kyljelleen. (Freeman 2008, 107.) Pystykuva on muodoltaan hieman dynaamisempi. Vaikka kuvan sisällöllä on suurin merkitys sen tunnelman kannalta, on kuvan muodolla oma vaikutuksensa.

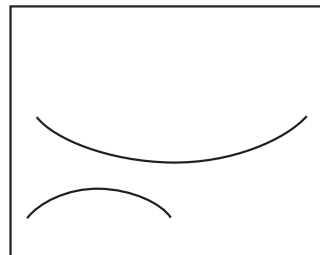
Pystysuora viiva -
juhlallinen,
kohottava,
putoava

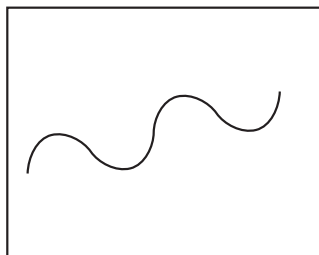
Vaakasuora viiva -
rauhallinen,
maisemaa
hallitseva,
vakaa

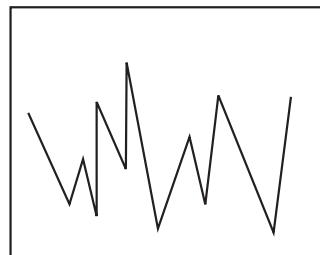
Vino viiva -
liikettä kuvaava,
dynaaminen

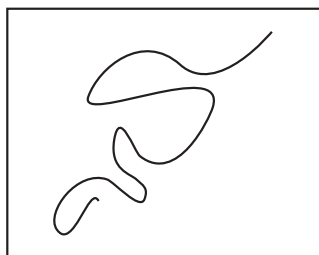
Kaari -
jännite,
yhdistävä

Aaltoileva viiva -
rauhallinen,
rytmikäs

Murtoviiva -
aggressiivinen,
levoton,
dynaaminen

Koukero -
orgaaninen,
spontaani

Kuvio 4. Erilaiset viivat ja niiden välittämät viestit. (Huovila 2006, 37)

Rytmi

Visuaalinen rytmi syntyy kuvaelementtien järjestyksestä ja sen vaihtelusta. Rytmittämällä voidaan erottaa tärkeämpi asia vähemmän tärkeästä. Kuvassa rytmi muodostuu esimerkiksi muodoista, suunnista, väreistä ja valon ja varjon vaihteluista. (Hakola 2002.) Rytmi voi olla joko säännöllinen tai epäsäännöllinen (Huovila 2006, 49).

Toisiaan lähellä olevat elementit tulkitaan samaan ryhmään kuuluviksi (Huovila 2006, 41). Toisistaan kaukana sijaitsevat erilliset objektit ovat yksittäisiä ja erillisiä. Yhdessä ne voivat kuitenkin muodostaa kuvaan rytmin. Esimerkiksi samanlaiset toistuvat elementit luovat rytmiä, vaikka ne olisivatkin erillään.

Kuva 2. Aidan ja sen varjon linjat rytmittävät kuvaa ja ohjaavat katseen ylös ja ulos kuvasta.

Kuva 3. Kolme samankaltaista kuusta keräävät katseen tehokkaasti puoleensa. Esimerkissä niiden muodostama ryhmä voimistuu kultaisen leikkauksen myötä.

Suunta

Suunta voi syntyä esimerkiksi perspektiivistä, kuvattavan kohteen katseesta ja eleistä tai muista katsetta ohjaavista visuaalisista linjoista. Länsimaissa kuvaa luetaan kuten tekstiä; vasemmalta oikealle. Oikealle suuntautuva liike viestii lähtemistä jostakin, kodin ja ”lähtöpaikan” koetaan sijaitsevan vasemmalla. Suunta on kevyt, nopea ja helppo. Vasemmalle suuntautuva liike koetaan raskaaksi ja hitaaksi, onhan se lukusuunnan vastainen. Tulevaisuus ”sijaitsee” oikealla. (Huovila 2006, 53)

Vasemmalle katsova henkilö kuvassa ikään kuin ottaa kuvan katsojan vastaan, toivottaa hänet luokseen. Oikealle päin katsoessaan kuvan henkilö katsoo tulevaisuuteen. Tähän liittyy myös yksi hyvän kuvan perussäännöistä; katseelle ja liikkeelle tulee antaa tilaa. Toisaalta, tästä voidaan poiketa ja viestiä kuvalla tehokkaasti. Esimerkiksi oikealle kulkuva henkilö asetettuna oikeaan reunaan näyttää poistuvan paikalta. Kuva-alan vasemmalla reunalla vasemmalle liikkuva henkilö on tulossa paikalle, hän on juuri astunut kuvaan.

Taittokokonaisuudessa kuvan suunnan tulisi suuntautua tekstiin, erityisesti otsikkoon. Kuvan ja tekstin sisällöt yhdistyvät ja vahvistavat toisiaan. Kuvan liike tulisi aukeamalla suuntautua keskelle, pitää lukija julkaisun parissa. (Huovila 2006, 165.)

Kuva 4a.

Kuva 4b.

Kuva 4. Suunnan merkitys voi olla kuvan tulkinnassa hyvin keskeisessä osassa. Vasemmalla oleva graafi (kuva 4a) kuvaa selvästi kasvua, mutta oikean puoleinen (kuva 4b) näyttää hieman pahaenteiseltä.

Kuvakulma

Kuvakulma voi joko alistaa tai nostaa kohdetta suhteessa katsojaan. Alhaalta, sammakokoperspektiivistä kuvattuna kohde vaikuttaa isommalta, hallitsevammalta ja arvokkaammalta. Lintuperspektiivi korottaa katsojan kohteen tai kohteiden yläpuolelle. (Huovila 2006, 70) Valokuvan vetovoimaa voidaan usein lisätä valitsemalla tavallisesta poikkeava kuvakulma luonnollisen kuvakulman sijaan. (Lehtinen 2007.)

Kuvakulmalla voidaan välittää asia eri kokijoiden näkökulmista. Esimerkiksi lapsen näkökenttä on matalammalla kuin aikuisen. (Huovila 2006, 69.) Kuvaaja voi myös samaistua vaikkapa johonkin eläimeen kuvatessaan matalalta (kuva 5).

Kuvakulmilla leikittely tuo mielenkiintoa ja vaihtelua kuviin. Poikkeamalla totutusta kuvaan tulee heti jotain kiinnostavaa. Syväterävyyden harkittu käyttö viestii omasta mielestäni laadusta ja taidosta. Tällaiset kuvat ovat ammattitaidolla otettuja. Tiedetään mitä halutaan korostaa ja se tehdään selvästi ja harkitusti.

Hyvässä kuvassa on useita syvyystasoja. Useilla syvyystasoilla kuvaan saadaan monimuotoisuutta ja syvyyttä. Ne voivat muodostua esimerkiksi kuvan etualalla sijaitsevista puun lehdistä, hieman kauempana olevasta puun rungosta ja taustan muodostavasta taivaasta.

Kuva 5. Kuvakulma korostaa koiran omistajan auktoriteettia. Koiran ja ihmisen asettelu kuvassa viestii niiden tietystä vastakkaisuudesta. Vaikka koiran eikä ihmisen silmiä näy, katsekontakti on silti vahva ja jännitteinen.

Kuva 6. Kuvasta voi erottaa useita syvyystasoja. Taustan epäterävyys korostaa kuvan syvyyttä.

Jännite

Kuvaan voi syntyä jännite visuaalisten tai sisällöllisten elementtien kautta. Visuaalista jännitettä voi syntyä esimerkiksi vastavärien, valöörierojen, lukumäärän, suunnan, koon, välimatkan tai muodon kautta (Huovila 2006, 40).

Kuvassa olevat kohteet voivat myös muodostaa sisällöllistä jännitettä kuvaan. Sisällön jännitteen luomisessa voidaan hyödyntää visuaalisia metaforia ja rinnastaa asioita yllättävästi. Erityisesti mainoskuviissa kuvallisten metaforien käyttö on yleistä (kuva 7).

The advertisement for the Audi A4 quattro features a silver sedan at the top. Below it, the text 'Audi quattro' is followed by 'Tervetuloa koeajamaan markkinoiden myydyin nelivetomallisto.' At the bottom, a detailed illustration of a lizard is shown with its internal mechanical components, including the engine, transmission, and drivetrain, overlaid on its body. This visual metaphor suggests the car's mechanical complexity and reliability.

Audi quattro
Tervetuloa koeajamaan markkinoiden myydyin nelivetomallisto.

quattro – lajinsa paras jo yli 30 vuotta.

Vettä, röntää, lunta ja jäätä. Suomen talvi tarjoaa täydelliset olosuhteet Audi quattro -koeajolle. Huomaat nopeasti, miksi quattro-neliveto on jo yli kolmenkymmenen vuoden ajan tarkoittanut parempaa pitoa, vakautta ja erinomaista ajettavuutta säässä kuin säässä.

A4, A5 Sportback, A6 ja Q3 -malleihin saatavana nyt rajoitetun ajan huippuluokan Alpine Pro -varustepaketit. Tutustu Alpine Pro -paketteihin osoitteessa audi.fi

Audi A4 2.0 TDI quattro (130 kW) autoveron hinta 35 700 € + arvioitu autovero 9 834 €, kokonaishinta 45 534 €. Kesikilutus 5,1 l/100 km. *CO₂ 134 g/km. Hintaan lisätään jälleenmyyjäkohtaiset toimituskulut. Vapaa autoetu 865 €. Käyttöetu 660 €. Hinnat ovat 1.4.2012 voimaan astuvan uuden autoveron mukaisia. Kuvan auto erikoisvarustein.

Kuva 7. Mainoksessa rinnastetaan auto sisiliskoon. Sisiliskon kautta kuvataan nelivetoisen auton ketteryyttä. Mainoksen mukaan Audi quattro on kuin mekaaninen eläin ja liikkuminen erilaisissa olosuhteissa on helppoa ja vaivatonta.

Koko

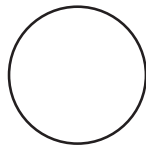

Iso

Pieni

Muoto

Säännöllinen

Epäsäännöllinen

Valööri

Tumma

Vaalea

Massa

Raskas

Kevyt

Väri

Kylmä

Lämmin

Värikkyys

4-väri

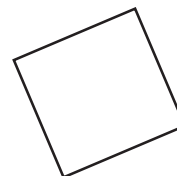

Mustavalko

Liike

Staattinen

Liikkuva

Kuvio 5. Kontrastihaitari (Rantanen 2007, 139). Nämä ominaisuudet luovat kuviin kontrastia ja jännitettä kuvapinnan tasolla.

2.2 Semiotiikka ja kuvan tulkinta

Tässä alaluvussa avaan vielä muutamia semiotiikan käsitteitä, joita hyödynnän ISATin kuvamaailman konseptoinnissa. Aiheen tutkimisen tarkoitus on auttaa ymmärtämään merkityksen syntymistä ja helpottaa ISATin kuvakonseptin luomista.

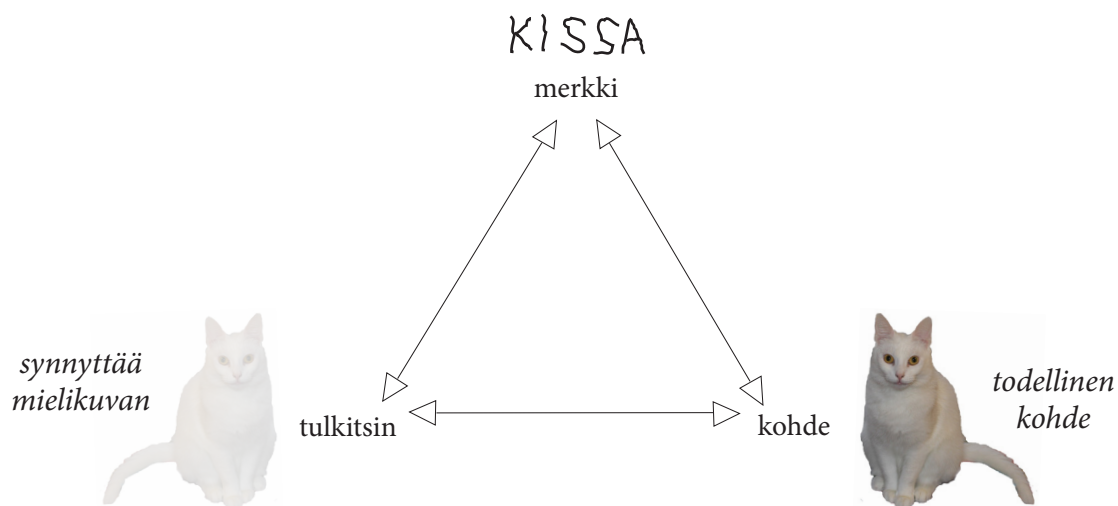
Semiotiikka on tieteenala, joka keskittyy tutkimaan merkkejä ja niiden merkityksiä. Semiotiikan keskeisin käsite on merkki. Yhdysvaltalaisen semiotiikon Charles Peircen mukaan merkit voidaan jakaa niiden ominaisuuksien mukaan seuraaviin kategorioihin:

- Ikoni muistuttaa kuvaamaansa kohdetta. Esimerkiksi valokuva on ikoninen esitys kohteestaan.
- Indeksillä on olemassa kohteeseen jokin yhteys. Se voi esimerkiksi viitata kohteeseen syy-seuraussuhteen kautta; savu on tulen indeksi ja jäljet kulkijan.
- Symbolit ovat sopimuksenvaraisia merkkejä. Esimerkkejä symbolisista merkeistä ovat kirjaimet, numerot ja vaikkapa liikennemerkkit.

(Viestintätieteiden yliopistoverkosto.)

Valokuva on ikoninen esitys kohteesta, mutta se voi olla myös symbolinen. Kuvassa esiintyvät elementit ja niiden asettelu voidaan tulkita viestivän pelkän esittävyyden lisäksi muita merkityksiä. Näitä merkityksiä ja vaikutelmia lukemalla syntyy kuvan tulkinta.

Kaksi yleistä kuvan tulkintaan liittyvää semiotiikan käsitettä ovat denotaatio ja konnotaatio. Denotaatio muodostuu ”kuvan ilmeisistä merkityksistä” (Viestintätieteiden yliopistoverkosto). Konnotaatio viittaa kuvan toissijaisiin merkityksiin. Näitä ovat kuvasta syntyvät yksilölliset miellelyhtymät ja kulttuuriset sivumerkitykset (Hietaharju 2012, 12). Kuvan tulkinnalliset merkitykset syntyvät pitkälti konnotatiivisella tasolla.

Kuvio 6. Peircen (Fiske 1996, 64) mukaan merkitys muodostuu itse merkistä, tulkitsemesta ja kuvatusta kohteesta. Tulkitsemella tarkoitetaan katsojan mieltä, joka tulkitsee merkin. Merkki viittaa edustamaansa kohteeseen. Kaavion nuolet kertovat kaikkien kolmen osatekijän suhteesta toisiinsa.

Kuva 8. Kirjojen päällä asteleva tyttö.

Esimerkki kuvan semioottisesta tulkinnasta

Kuvassa on kirjojen päällä sokkona kävelevä tyttö (kuva 8). Kirjat edustavat tietoa ja niiden muodostama polku suuntautuu vasemmalle, tulevaisuuteen. Taustan pilvet voivat kuvata uni- ja ajatusmaailmaa, jossa oppiminen tapahtuu.

Side tytön silmillä kuvaa hänen tietämättömyyttään, hän on vasta matkansa alussa. Myös hänen asentonsa on epävarma ja varovainen. Punaiset hiukset ja vihreä mekko vetävät vastakohtaisuutensa vuoksi huomiota tyttöön. Myös kultaisen leikkauksen kautta katse kohdistuu kirjoilla astelevaan tyttöön (pienet valkoiset pallot kuvan päällä osoittavat kaksi huomiopistettä).

Yllä oleva tulkinta kertoo kuvasta konnotaation tasolla. Denotatiivisella tasolla kuva esittää ihmistä harmahtavalla taustalla.

3 ISATin ilme nyt

Tässä luvussa käsittelen ensiksi ISATin logoa, värimaailmaa ja typografiaa. Seuraavaksi tutkin muutamia ISATin kotisivuilla käytettyjä kuvia ja pohdin niiden välittämää viestiä. Lopuksi laadin SWOTin ISATista yleensä omien mielikuvieni pohjalta.

Logo

ISATin logo koostuu kahdesta limittäisestä suorakulmiosta, joiden päällekkäisellä alueella lukee ISAT. Värien ansiosta suorakulmiot vaikuttavat läpikuultavilta. Päällä oleva kirjainyhdistelmä on valkoinen, joten se luo illuusion suorakulmioon leikatusta tekstistä. Kuvion alla on teksti *Itä-Suomen ammattikorkeakoulu*, joka avaa kirjainyhdistelmän merkityksen.

Kokonaisuutena logo on tasapainoinen ja rauhallinen. Se on selkeä ja hyvällä tavalla yksinkertainen. Päällekkäin olevat ja yhdistyvät värialat viittaavat ISATin toimintasuunnitelmassa mainittuihin yhteistyöhön ja toiminnan läpinäkyvyyteen.

Värit

ISATin värimaailma on selkeä ja raikas. Värit ovat harmoniset, eivätkä riitele keskenään. Yleisvaikutelma on rauhallinen mutta energinen. Omasta mielestäni puhdas vihreä ei ehkä yksinään toimisi kovin hyvin. Se on usein käytetty ja tavanomainen väri. ISATin väriharmoniassa se on kuitenkin olennainen osa ja toimii hyvin. Sinistä on taitettu hieman keltaisella turkoosiin suuntaan. Näin se sointuu vieläkin paremmin vihreiden sävyjen yhteyteen.

Vihreä kuvastaa kasvua, terveyttä, luontoa ja toivoa. Sitä kuvaillaan myös lujaksi ja säilyväksi (Huovila 2006, 45). Keltainen on energinen, auringon ja ilon väri. Huovilan mukaan se yhdistetään myös tulevaisuuteen, viisauteen ja kunnianhimoon. Sininen viestii rauhallisuutta, levollisuutta ja itsevarmuutta. Se on tyytyväisyyden, uskollisuuden ja järjestyksen väri (Huovila 2006, 45). Värejä lukemalla ISATin voikin mieltää tavoiteimagon mukaiseksi; kehittyväksi, iloiseksi, itsevarmaksi ja lujaksi.

Hallittuun viestintään kuuluu johdonmukainen tekstityyppien käyttö. ISAT:n kirjainperheeksi on valittu PF Square Sans. Sen kirjaimissa yhdistyy geometrinen ja humanistinen muotokieli. Square Sans on nykyaikainen ja monipuolinen kirjaintyyppi. Merkitöstä löytyy myös kyrillinen aakkosto.

Toissijaisena tekstityyppinä käytetään Constantia-tekstityyppiä. Pääteellisiä kirjaintyyppiä pidetään paremmin luettavina pitemmissä leipäteksteissä. Myös Constantiasta löytyy kyrillinen merkitö.

Constantia

REGULAR

> AaBbCcDdEeFfGgHhIiJj

ITALIC

> AaBbCcDdEeFfGgHhIiJj

BOLD

> AaBbCcDdEeFfGgHhIiJj

BOLD ITALIC

> AaBbCcDdEeFfGgHhIiJj

Университет прикладных

THIN > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

LIGHT > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

REGULAR > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

MEDIUM > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

BOLD > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

EXTRA BLACK > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

ROMANS > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

ITALICS > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

SMALL CAPS > AaBbCcDdEeFfGgHhIiJjKkLlMmNnOoPpQq

OLDSTYLE NUMBERS > 1234567890

LINING NUMBERS > 1234567890

PF Square Sans

Hyvinvointia Itä-Suomeen

Благосостояние в
Восточную Финляндию

Kuva 9. ISATin graafisen ohjeiston sivu 10 keskittyy typografiaan.

Typografia

ISATille on valittu kaksi kirjainperhettä, PF Square Sans ja Constantia (kuva 9). PF Square Sans on groteski, geometrinen ja useine leikkauksineen monipuolinen kirjaintyyppi. Se on OpenType-fontti; helppolukuinen kaikenkokoisena ja tulostettavissa mistä tahansa tulostimesta. (Microsoft Corporation 2012.)

Constantia on pääteellinen kirjaintyyppi, jota käytetään viestinnässä toissijaisesti. Kyrillinen fontti on optimoitu ClearType-tekniikkaa varten, joka näyttää fontit selkeinä ja helppolukuisempina (Microsoft Corporation 2012). Tämä fontti tulee Windows Vistan, Windows 7:n ja Office 2007-paketissa (Wikipedia. 2012.).

Molemmista löytyy kyrillinen aakkosto, jota ISAT-viestinnässä tarvitaan. Pääteellinen on luettavampi erityisesti pitkissä teksteissä ja pääteetön sopii paremmin sähköiseen käyttöön ja otsikkofontiksi.

Minun mielestäni nämä kirjaintyypit käyvät hyvin yhteen ja ISATin ilmeeseen. Molemmat ovat helppolukuisia, kevyenolaisia ja nykyaikaisia. Ne sopivat selkeään ja ilmavaan yleisilmeeseen. Teknisten ominaisuuksiensa ansiosta ne ovat monikäyttöisiä ja näin hyviä valintoja ISATin viestintään.

3.1 ISATin kuvitus

Kuvissa, kuten muussakin viestinnässä, halutaan korostaa asiantuntijuutta, erityisesti yhteisten painoalojen osalta. ISAT perustuu yhteistyöhön, jota myös viestinnässä voidaan nostaa esiin. Tähän osaltaan viittaa myös ISATin logo yhdistetyillä väripinnoilla. ISATin nykyisen kuvituksen tutkimista varten poimin muutamia kuvia ISATin kotisivuilta.

ISATin kuvat liittyvät selkeästi sen painoaloihin; hyvinvointiin, Venäjä-osaamiseen sekä energia-alaan. Hyvinvointialalla panostetaan erityisesti ikääntyvien palveluihin. Tästä kertoo myös kuvitus; hoitajat ovat opiskelijoita, asiakkaana on vanhus. Venäjään viitataan kaupunkinäkömällä ja kyrillisten aakkosten kuvilla. Energia-alasta kertoo toimitakuva koneiden ympäröimänä sekä kuva vihreästä metsästä ja puista. Tämän kuvan voi ajatella edustavan myös suomalaisuutta, erityisesti itä-suomalaisuutta. Yhdistelmäkuva eri näköisistä opiskelijoista kertoo kansainvälisyydestä ja opiskelijoiden osallisuudesta ISATissa.

Kuvat ovat pääsääntöisesti vaakakuvia, niin internetissä kuin ISATin esitteissäkin. Usean sivun esitemalleissa kannessa on suurehko vaakakuva teeman mukaisesti ja sisällössä esitteestä riippuen lisää vaakakuvia (kuva 20). Myös julistemaleissa sekä rullatelinemaleissa kuvat ovat vaakamuodossa. Tällä hetkellä käytetyt kuvat on poimittu lähinnä Savonian ja PKAMK:n omista kuva-arkistoista ja kuvapankeista. Samat kuvat toistuvat usein.

Analysoin muutamia ISATin viestinnässä käytettyjä kuvia. Tarkoitukseni on saada parempi käsitys tämänhetkisestä ISATin visuaalisesta viestinnästä. Poimin seuraavat kuvat ISATin kotisivuilta.

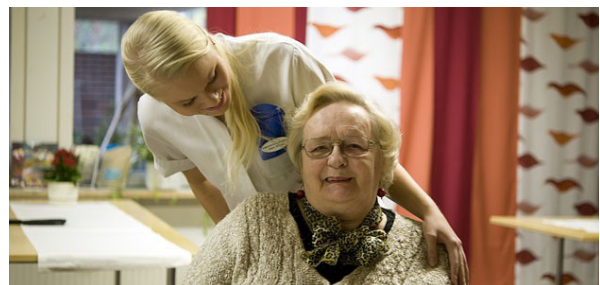
Hyvinvointi

Tilannekuva asiakaspalvelusta, ehkä jonkinlaiselta vastaanotolta (kuva 10). Asiakkaana on selvästi vanhempi naishenkilö. Työntekijät ovat nuori suomalainen mies ja nainen, ehkä opiskelijoita tai juuri valmistuneita. Molemmat kuuntelevat naista ja katsovat häneen. Ympäristö on luonnollisen oloinen, ehkä jonkinlainen ”oleskeluhuone” sairaalassa. Kuvassa 18 näkyy kultaisen leikkauksen hyödyntäminen tämän kuvan sommittelussa.

Toisessa kuvassa (kuva 11) nuori nainen on kumartunut iäkkään naisen puoleen. He ehkä keskustelelevat jostain, molemmat hymyilevät. Tosin vanhan naisen hymyn voisi melkein tulkita myös merkiksi huonosta olostai kivuista. Taustan verhot ovat mielestäni ikävän sävyiset.

Kuva 10. Asiakaspalvelua hyvinvointialalla.

Kuva 11. Tyytyväinen asiakas?

Kuva 12. Energia-alan työympäristöä.

Kuva 13. Suomalaista energiaa.

Energia- ja ympäristö

Tämä kuva on energiaratkaisuihin liittyvältä alustalta (kuva 12). Kuva on selvästi jostakin tekniikan alan ympäristöstä. Kyseessä on ilmeisesti jonkinlainen isokokoinen halli. Kuvassa putket ja muu ympäristö muodostavat vinot linjat, jotka kuljettavat katsetta kuvan keskiosaan ja taustaan. Vierekkäiset sininen ja punainen väri oikeassa reunassa tietyllä tavalla rytmittävät kuvaa ja tuovat siihen väriä. Kuvan kaksi ihmistä hukkuvat taustaan ja jäävät huomaamattomiksi.

Etusivulla pyörivässä kolmen kuvan sarjassa energiaratkaisuja kuvittaa valokuva vihreästä metsästä (kuva 13). Kuva on otettu katsojan silmien tasolta. Kuvaa rytmittävät mäntyjen rungot ja ne tekevät muuten kokovihreästä kuvasta hieman kiinnostavamman. Tämä kuva viittaa paitsi uusiutuviin energiamuotoihin myös Itä-Suomeen.

Kuva 14. Kaupunkisiluetti Venäjältä.

Kuva 15. Kyrillisiä aakkosia.

Venäjä-osaaminen

Etusivun kuvasarjassa Venäjä-osaamiseen on liitetty kaupunkikuva, luultavammin Pietarista (kuva 14). Minulle tämä kuva ei kuitenkaan kerro selvästi Venäjästä. Huomioni kiinnittyy väreihin, muuta kiinnostavaa ei kuvasta oikein löydy. Violetin sävyinen alaosa jakaa kellertävän taivaan kanssa kuvan kahdeksi vastaväripinnaksi. Värimaailma voisi tuoda mieleen jonkin eteläisemmän maan. Vasemmassa reunassa olevat rakennukset ovat varmasti Venäjällä, mutta minun huomioni ei niihin kiinnity. Kuva on yhdellä silmäyksellä nähty tavanomainen kaupunkisiluetti.

Toinen Venäjä-osaamiseen liittyvä kuva esittää kyrillisiä aakkosia ja niiden ääntämistä (kuva 15). Kuva on suoraan kuin jostakin oppikirjasta. Tässä voi nähdä selvän symbolisen viittauksen Venäjä-osaamiseen. Kuitenkin kuva sinällään on tylsä ja väritön. Venäjä-osaaminen jää abstraktiksi ja kauaiseksi. Ehkä ihmisten kuvaaminen voisi persoonallistaa tätä painoalaa.

Kuva 16. Kansainvälisyyden kuvausta.

Kuva 17. Savonian ja PKAMK:n julkaisuja.

Kansainvälisyys

Kansainvälisyys esitetään eri kansallisuuksien kautta (kuva 16). Kuva on yhdistelmä usean eri opiskelijan kasvokuvasta. Tässä kollaasissa jokaisen henkilökuvan tausta on on väriltään selkeän yksivärinen. Valitut värit yhdessä tekevät hajanaisen ja erottavat yksittäiset kuvat toisistaan. Katsoessa tätä kuvaa etenee lukusuunnan mukaisesti ”lukemalla” kuvan kerrallaan. Värit ja asettelu myös erottavat henkilöt selvästi toisistaan. Ehkä kansainvälisyyttä voisi pikemminkin kuvata yhdessäololla ja tekemisellä. Toisaalta, tämä ISATin kuva eroaa yleisistä käytännöistä, mutta ei välttämättä hyvällä tavalla.

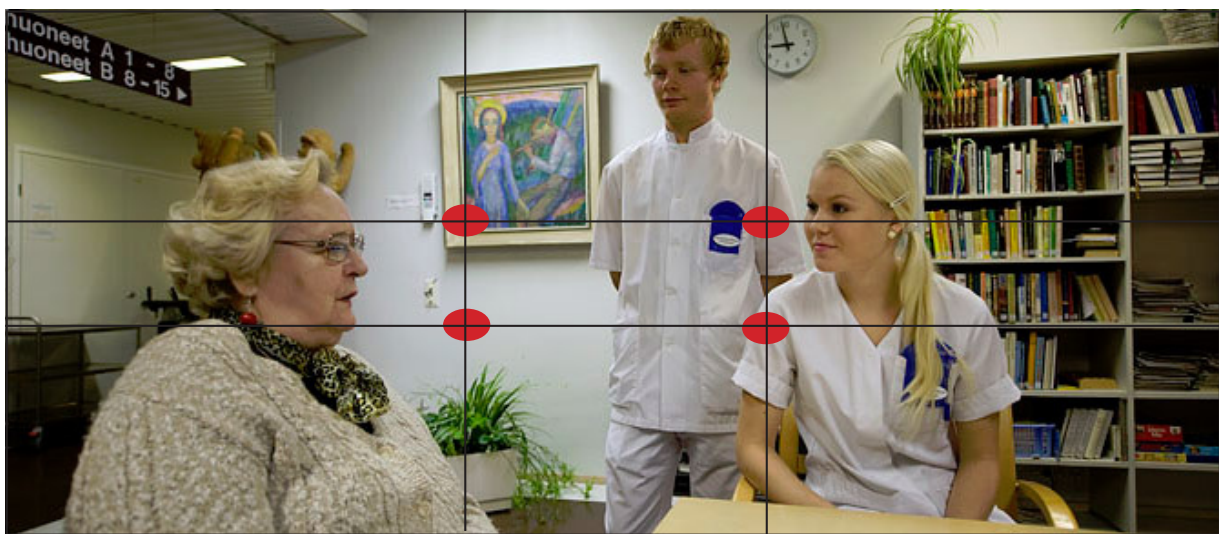
Viestintä

Tämäkin kuva on yhdistelmä eri kuvista (kuva 17). Kuvassa on PKAMK:n ja Savonian omien julkaisujen kansia. Murretut sävyt ovat yhdessä tunkkaisen oloisia. Ehkä symbolisempi kuva voisi sopia aiheen kuvittamiseen. Nyt kuva oikeastaan vain toteaa, että tällaisia julkaisuja olemme tehneet. Se on ehkä liiankin dokumentaarinen aiheesta, ei kerro mitään lisää. Otsikon innovatiivisuus ei välity kuvasta millään lailla. Viestintä ei ole vain yksipuolista lukemista, vaan ihmistenvälistä toimintaa. Tätä voisi kuvissa korostaa, ja tunnetusti ihminen kuvassa vetää katsojaa puoleensa elotonta esinettä enemmän.

3.2 Yhteenveto

ISATin graafinen ilme on mielestäni raikas ja toimiva. Valokuvista on pulaa, sillä samat kuvat toistuvat usein. Konseptoitu kuvitus täydentäisi visuaalisen ilmeen yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Muu ilme siis on selvästi suunniteltu ja harkittu, vain kuvat puuttuvat.

Tein ISATista saamani mielikuvan pohjalta SWOTin, eli kokosin yhteen omasta mielestäni ISATin vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet sekä uhat. Savonian ja Pohjois-Karjalan yhteistyön tulevaisuus on tällä hetkellä vielä avoin, nykyinen ISAT-sopimus jatkuu vuoden 2012 loppuun asti. Tulevaisuudessa ISAT voi hyvinkin kehittyä ja tulla yhä tärkeämmäksi, mutta toisaalta yhteistyö saattaa päättyä melko nopeasti. Epävarmasta tulevaisuudesta huolimatta ISATin toimintaan ja viestintään kannattaa panostaa kunnolla. Hyvin suunniteltu, tunnistettava visuaalisuus ja kuvamaailma on aina etu yritykselle kuin yritykselle.

Kuva 18. Kultainen leikkaus kuvan sommittelussa. Iäkkään naisen ja nuoren hoitajan välinen katse- ja keskustelukontakti on huomion kerääjää.

ISAT

Ideaalitaso

The bachelor-level studies last 3,5 – 4 years depending on the degree. Study programmes are conducted in English. The prerequisites for the programmes are general eligibility for higher education with good written and oral command of English, and successful completion of the entrance examination.

Study Programmes at North Karelia University of Applied Sciences (NKUAS) | CITY: JOENSUU

**Bachelor of Culture and Arts
DEGREE PROGRAMME
IN DESIGN**

The education is based on applying design processes and human-oriented approaches to designing product and service concepts. Graduates' core competences are innovation and design skills, like producing ideas, understanding the user, visual communication and product and service concept creation. Some courses in the Design and International Business degree programmes are combined. Multidisciplinary studies guarantee an extensive know-how and increase employment opportunities.

**Bachelor of Business Administration (BBA)
DEGREE PROGRAMME IN INTERNATIONAL
BUSINESS**

The Degree Programme offers global business know-how and skills through the study of successful business factors and marketing. The studies emphasize market-driven approaches for innovation as well as share some courses with students of the Design degree programme. Multidisciplinary studies guarantee an extensive know-how and increase employment opportunities. Graduates' core competences include global business expertise and marketing and interdisciplinary collaboration capability.

Reaalitaso

Kuva 19. ISATin esitemallissa voi hahmottaa jaon kuva-alan ylä- ja alaosan. Alhaalla on toiminnasta ja todellisuudesta kertovaa tekstiä, tekstin yläpuolella kuvitus ja tekstistä pomittu kuvaileva nosto.

Kuva 20. 4-sivuinen ISAT-esitemalli sekä rullatelinemalli. Kuvat ISATin graafisesta ohjeistosta.

SWOT

Vahvuudet

- kahden vahvan toimijan yhteistyö
- yhtenäinen graafinen ilme
- ainutlaatuinen yhteistyö Itä-Suomessa
- vastaavia kumppanuuksia Suomessa muutamia

Heikkoudet

- ISAT käytännössä kovin näkymätön
- kuvamaailma toistaiseksi persoonaton, suunnittelematon

Mahdollisuudet

- kehittyvä vahvaksi yhteistyöksi
- tunnettu, kaikkien toimijoiden kannalta toimiva yhteistyö
- luo uudenlaisen, kestäväen toimintatavan AMK:n näkökulmasta

Uhat

- loppuu ennen kuin ehti alkaakaan
- OKM:n ammattikorkeakoulujen uudistaminen lyttää ISATin

4 Suomalaisen AMK-kuvituksen analysointi

Jotta saisin käsityksen ISATin mahdollisten kilpailijoiden kuvamaailmoista tutkin yleisesti suomalaisten ammattikorkeakoulujen kuvitusta. Aluksi tutustuin AMK:ien kotisivuihin ja niiltä löytyviin kuvallisiin dokumentteihin ja esitteisiin. Huomasin useilla sivuilla maininnan mahdollisuudesta tilata koulun esitteitä ja hakuoppaita. Täytin monilta sivuilta löytyviä valmiita esitteiden tilauslomakkeita. Jos valmista lomaketta ei ollut, otin yhteyttä sähköpostitse kyseisen AMK:n viestintähenkilöstöön ja pyysin esitteitä opinnäytetyötäni varten. Yhteensä tilasin esitteitä 17 amk:lta. Tilaamani esitteet saapuivat reilussa kuukaudessa. Kaikista AMK:ista sain vähintään kaksi esitettä, usein paljon enemmän.

Tutkimani aineisto on suunnattu opiskelijoille. ISAT eroaa tästä laajemmalla kohderyhmällä. ISAT toimii samalla alalla AMK:en kanssa, joten analyysini kautta voin saada käsityksen alan yleisestä kuvituksesta. Tästä voi olla hyötyä kuvakonseptin suunnittelussa myös muiden kohderyhmien kannalta.

Aluksi kirjoitin muistiin huomioita jokaisen koulun kuvituksesta erikseen. Seuraavaksi kokosin tietoja yhteen ja etsin yhdistäviä tekijöitä. Analyysin tarkoituksena on toimia apunani miettiessäni, miten ISAT voisi kuvamaailmallaan erottua kilpailijoistaan.

4.1 Kuva-aiheet

Löysin eri koulujen esitteiden ja muun materiaalin kuvituksesta niitä yhdistäviä asioita, joita erityisesti analysoin. Näitä aiheita olivat opiskelu, opiskelijat ja opiskelijaelämä, kansainvälisyys, vuodenajat ja suomalaisuus, vaatetus sekä kuvaustavat ja -tyylit. Tutkin, miten näitä aiheita on kuvattu ja millaisena ne esitetään. Nostan myös esiin asioita, mitä kuhunkin aiheeseen liitetään ja miten ne näkyvät kuvituksessa. Lopuksi pohdin kuvamaailmojen ja todellisuuden vastaavuutta toisiinsa.

Opiskelu

Opiskeluun liittyvässä kuvituksessa erottuu kaksi kuvaryhmää; esinekuvat ja ihmiskuvat. Kuvissa esiintyy paljon ihmisiä, esinekuvia on näihin verrattuna vähän. Koska kyse on pääasiassa opiskelijoille suunnatusta ammattikorkeakoulujen kuvamateriaalista, kuvissa esiintyy juuri opiskelijoita. Kuvien henkilöihin on helppo samaistua.

Opiskelijan käyttämä tietokone on kannettava, ei pöytäkone (kuvat 22-24). Laitteiden merkki ei ole näkyvissä, esimerkiksi hyvin usein muussa mediassa näkyvää Applen omenalogoa ei kuvista löydy. Tietokoneen äärellä ollaan usein opiskelijaporukalla keskustelemassa ja työskentelemässä.

Omena on perinteinen opiskeluun ja kouluun liittyvä symboli (kuva 21a). Muut kuvituksessa esiintyvät esineet ja tavarat ovat konkreettisesti opiskelussa tarvittavia ja käytettäviä. Näitä ovat esimerkiksi tietokone, viivoitin, kynät, vihkot ja kirjapinot.

Kuva 21a. Vihreä sävy viittaa terveyteen.

Kuva 21b. Kuva kertoo välittämisestä.

Kuva 21. Omena Saimaan AMK:n terveystieteen esitteessä viittaa sekä terveyteen että opiskeluun. Toinen kuva samassa esitteessä kertoo alan yhteydestä lapsenhoitoon tai muista huolehtimisesta yleensä. Kuvien yleisilme on valoisa, selkeä ja positiivinen.

Kuva 22. Metropolian opiskelijat yhdessä koneen ääressä.

Kuva 23. Vaasan AMK:n esitteen kuvitusta.

Kuva 24. Myös Savoniassa käytetään kannettavia tietokoneita.

Opiskelijat ja opiskelijaelämä

Opiskelijaelämää kuvataan iloisten kaverikuvien kautta. Mikäli henkilöitä on kuvassa kaksi, tekevät he yhdessä jotain eivätkä katso kameraan. Jos kuvassa on useampia ihmisiä, saattaa yksi heistä hieman erottua joukosta ja katsoa kameraan muiden keskittyessä johonkin muuhun. Itse tulkitseen tällaisen asettelun niin, että kameraan katsova ihminen tietyllä tavalla kutsuu katsojan mukaan. Hän on osa kuvan kaveriyhteisöä ja toimii sen ja katsojan välisenä linkkinä.

Yhden ihmisen katseeseen voi olla helpompi tarttua. Kun useampi henkilö kuvassa katsoo kameraan, kuvan katsojan silmät poukkoilevat näiden kaikkien ihmisten kasvojen välillä. Katsekontakti vetää tehokkaasti puoleensa.

Yksin ollessaan opiskelija keskittyy lukemiseen, tekemiseen tietyn alan opiskeluympäristössä tai poseeraamaan kameralle. Erityisesti juuri tiettyyn ammattialaan keskittyvässä kuvituksessa esiintyy yksittäisiä henkilöitä toiminnassa.

Kuva 25. Savonian värien harkittu käyttö näkyy vaateuksissa ja asusteissa.

Kuva 26. HUMAKin kuvituksen opiskelijat ovat aitoja ja persoonallisia.

Kuva 27. Saimaan AMK:n kuvitus on melkein kesäistä.

*Kuva 28. TAMKin kuvitus on positii-
vistä ja rentoa.*

Kansainvälisyys

Kansainvälisyyttä kuvataan erinäköisillä ihmisillä, usein kuvissa on valkoihoisia, aasialaisia ja tummaihoisia ihmisiä (kuvat 28-30). Ulkomaalaisia ei esitetä yksin, vaan he ovat sekä suomalaisten että muiden eri maista kotoisin olevien ihmisten kanssa. Kuvissa korostuu iloisuus, ryhmähenki ja ystävyys.

Kuva 29. Kansainvälisyys näkyy myös Saimaan AMK:n kuvituksessa.

Kuva 30. Metropolian kuvissa esiintyy eri kansallisuksia.

Vuodenajat ja suomalaisuus

Opiskelijaporukka on usein ulkona lämpimässä kevät- tai syysässä (kuvat 27 ja 32). Talvikuvia ei juurikaan käytetä. Tämän voisi tulkita haluun korostaa opiskelun aloittamista ja päättämistä. Opiskelu talviaikana on arkipäiväistä ahertamista. Keväällä ja syksyllä se on käytännön kannalta tietyllä tavalla helpompaa ja mukavampaa. Näiden vuodenaikojen värit ovat erottuvampia ja näkyvämpiä. Kansainvälisellä tasolla keväiset ja syksyiset kuvat voivat vaikuttaa houkuttelevimmilta. Talven korostaminen voisi toimia negatiivisesti ja herättää mielikuvia hyisestä ilmastosta.

Kuva 31. Rovaniemen esitteessä talvi ja lumi kertovat pohjoisesta sijainnista.

Kuva 32. Savonian kuvissa on ilmeisesti alkusyksy.

Osaltaan talvisten kuvien vähyyteen vaikuttavat kuvausjärjestelyjen ongelmat. Esimerkiksi lumi ja valkoisen värin paljous vaatii kuvaajalta paljon. Lisäksi talven säät voivat olla arvaamattomia, eikä kaikissa sääolosuhteissa voida kuvauksia tehdä. Myös mallien vaatetus voi aiheuttaa päänsäryn; paksut ja lämpimät vaatteet ovat kalliimpia eivätkä aina niin kuvauksellisia. Talviset kuvat myös korostavat kyseistä vuodenaikaa, sillä esimerkiksi paksu villapaita viestii selvästi kylmästä vuodenaikasta. Mikäli vuodenaikaa ei erityisemmin haluta näyttää kuvassa, kevyemmät vaatteet ovat neutraalimpia.

Vaatetus

Henkilöiden vaatetus on usein selvästi harkittua ja suunniteltua, erityisesti värien kannalta. Vaatteet ovat siistejä perus- ja arkivaatteita. Paksumpia talvivaatteita ei kuvauksissa käytetä. Kukaan ei ole pukeutunut kokomusta tai valkoiseen, ala- ja yläosa ovat eri värejä. Käytetyt värit ovat joko murrettuja sävyjä tai vaihtoehtoisesti kirkkaita perusvärejä, riippuen kyseisen koulun omasta värimaailmasta.

Vaatteet ja muu olemus viestivät erilaisista persoonista. Kuvat vaikuttavat aidommilta ja todellisemmilta, kun kuvatut ihmiset ovat erilaisia ja omannäköisiä. Tässä tutkimani AMK-kuvat erottuvat tyypillisistä kuvapankkien kuvista. Kuvapankkien tarjonnassa pyritään nimenomaan siihen, ettei kukaan erotu liikaa ja että kaikki ovat samanarvoisia katsojan huomion kannalta.

Kuva 33. Ammattialoihin liittyvässä kuvituksessa vaatetus voi viitata vahvasti tiettyyn ammattiin.

Kuva 34. Opiskelijaesittelyn yhteydessä on kuva tekstin opiskelijasta.

Kuvaustavat ja -tyylit

Erityisesti TAMK:n, Laurean, VAMK:n (kuva 35) ja Savonian (kuva 37) kuvamaailmoissa näkyy harkittu värikkyyys. Kirkkaita värejä käytetään rohkeasti vaatetuksessa ja ympäristössä. Syväterävyyden ammattimainen käyttö näkyy useiden AMK:en kuvamaailmassa. Kuvat ovat suurimmaksi osin ”kokonaisia” valokuvia, joissa tausta ja ympäristö näkyvät. Jonkin verran käytetään syvättyjä kuvia, usein pienenä kuvituksellisena elementtinä tekstin seassa.

Verrattuna suomalaisiin kuvapankkikuviin yleensä AMK-kuvat erottuvat juuri värikkyydellään. Rohkeiden värien käyttö vaikuttaisi olevan ei-niin-suomalaista. Ulkomaisten kuvapankkien kuvat ovat yleisesti värikkäämpiä ja erityisesti juuri vaatetuksen suhteen. AMK:ien yksi tärkeä kohderyhmä, vaihto-opiskelijat, tuo kuviin näkyvän kansainvälisen painotuksen.

Kuva 35. Vaasan AMK:n kuvitustyyli on erottuva ja persoonallinen.

Kuva 37. Myös Savonian kuvissa kansainvälisyys on näkyvä teema.

Kuva 36. Kuva Laurean hakijan oppaasta (2011-2012). Henkilöiden katseet suuntautuvat aukeaman keskiosaan yleisen ohjeen mukaisesti.

Kuva 38. SEAMK:n hakijan oppaassa kuvia yhdistää harkittu sommittelu. Henkilö on asetettu toiseen laitaan ja ympäristölle annetaan tilaa reilusti.

Todellisuus vs. kuvamaailma

Kuvien kautta halutaan välittää positiivista mielikuvaa kyseisestä amk:sta ja opiskelusta yleensä. Niiden pitäisi houkutella kohderyhmää, tässä tapauksessa mahdollisia opiskelijoita. Vaikka näiden kuvien tarkoitus ei ole kuvata todellisuutta sellaisenaan, pohdin niiden yhteyttä ja eroja todellisuuteen.

Opiskeluun liittyviä negatiivisia puolia ei kuvituksessa esitetä. Viittaukset opiskelun raskauteen ja vaatavuuteen puuttuvat. Nykyään etenkin juuri ammattikorkeakoulussa opiskelu vaatii opiskelun ohella työssäkäymistä toimeentulon turvaamiseksi. Opiskelu esitetään kaverien kanssa vietettynä mukavana aikana, jossa kaikki viihtyvät yhdessä.

Värien käyttö kuvissa tekee niistä mielenkiintoisia ja laadukkaan näköisiä. Kuitenkin Suomessa suositaan useimmiten murrettuja ja vaisumpia värisävyjä. Tällainen mielikuva on yleinen, mutta ehkä lähitulevaisuudessa värejä näkee enemmän suomalaisten puukeutumisessa. Toisaalta, eihän esimerkiksi ulkomaisten kuvapankkien kuvien välittämä värikyvyt tietenkään kuvaa todellisinta totuutta.

4.2 Yhteenveto

Useimpien ammattikorkeakoulujen kuvitus ja muu visuaalisuus on selvästi suunniteltua ja oman näköistä. Joukosta erottui muutamia esitteitä, joissa visuaalisuuteen ei ollut panostettu niin paljon. Tässä yhteydessä itselleni yhtenäisen ilmeen merkitys konkretisoitui kunnolla. Alalla yleisesti panostetaan persoonalliseen visuaalisuuteen, eikä siitä oikaiseminen ole ainakaan eduksi.

Kansainvälisyyttä ja vaihto-opiskeluun liittyvää viestintää kuvitetaan aina ulkomaa-laisten henkilöiden kautta. Aikuisopiskeluun liittyvissä kuvissa esiintyy luonnollisesti vanhempia ihmisiä. Kohderyhmä huomiodaan kuvien henkilöihin samaistumisen mahdollisuuden kautta.

Kuvituksessa pyritään aitouteen ja rentouteen. Esimerkiksi opiskelijat ovat kuvissa omaa itsenään, vaatetusta on ehkä hieman muokattu kuvauksia varten. Henkilökuvissa voidaan poseerata kameralle, mutta rennosti. Toisinaan kuvaaja on tarkkailijan roolissa, eivätkä kuvattavat "huomaa" kameraa. Tavallaan kurkistetaan tilanteeseen, joka voisi olla todellinen. Uskoisin, että moni katsoja oikeasti ajattelee näiden kuvien olevan todellisista tilanteista.

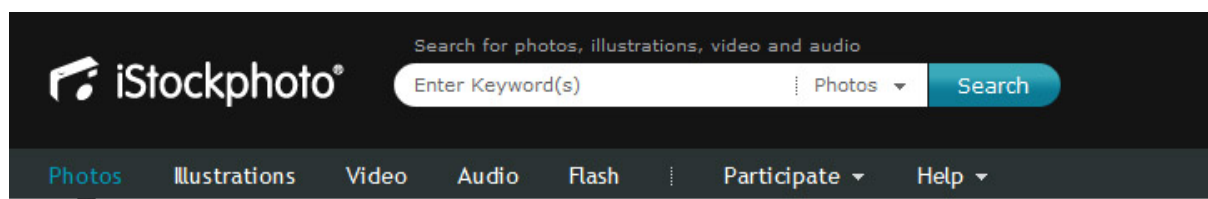
5 Kohti ISAT-kuvamaailmaa

Kuvamaailmaa konseptoidessani pohdin erityisesti kuvien viestinnällistä tehtävää. ISATin kuvat erottuvat eri ryhmiin paitsi aiheiden myös niiden tavoitteiden mukaan. Jokaisella kuvaryhmällä on viestinnällinen tehtävänsä. Ne voivat olla joko dokumentaarisia tai käsitteellisempiä kuvituskuvia (Rantanen 2007, 140). Tässä luvussa käsittelen tarkemmin ISATin eri kuvaryhmien viestinnällisiä tavoitteita.

Kuten alussa kerroin, ISATin kuvituskuvat jaotellaan neljään pääkategoriaan, joita ovat ISATin yleiskuvat, painoalojen kuvat, henkilökuvat ja matkakuvat. Tässä luvussa tarkastelen kunkin kuvakategorian piirteitä eri näkökulmista. Pohdin yleisellä tasolla, millaisia kuvien tulisi olla ja selvitän kuvapankkikuvien avulla, miten eri teemoja on tapana esittää valokuvissa.

Tarkoituksena on saada käsitys eri teemojen tavallisista kuva-aiheista ja tyyleistä. Haluan myös yrittää selvittää, mitkä asiat kuviissa ovat kuvapankkikuville tyypillisiä ja miten löytää joukosta "ei-niin-kvapapankkimaisia" kuvia. Pysin nostamaan esiin asioita, joita ISATin kuvakonseptissa tulisi välttää, mutta myös hyviä ja suositeltavia ideoita.

Kvapapankkikuvien lähteenä käytän iStock-kvapapankkia (kuva 39), jolla on laaja valikoima ja joka on helppo käyttää. Kyseessä on amerikkalainen kvvapapankki, jonka kuvia uskoisin olevan käytössä ympäri maailmaa. Analyysia varten haen kuvia ISATin kvvakategorioihin liittyvillä hakusanoilla. Hakutulokset rajaon ladatuimpien kuvien mukaan, muutamien hakusanojen kohdalla kokeilen myös eri hakuasetuksia.

Kuva 39. iStock-kvapapankin hakutoiminto.

5.1 ISATin yleiskuvitus

Yleiskuvien tehtävänä on vahvistaa ISATin persoonaa ja visualisoida ISATiin yleisesti liitettäviä ominaisuuksia. Niiden ei tarvitse kuvata ISATin todellista toimintaa tarkasti, sillä se tulee esille painoalojen kuvituksessa. Ne ovat kuvailevia, ehkä symbolisempia kuin muiden kategorioiden kuvat. Näitä kuvia tullaan käyttämään yleisessä ISATiin liittyvässä viestinnässä. Ne ovat tärkeitä juuri erottumisen ja persoonallisuuden kannalta.

Tutustun iStock-kuvapankin tarjoamiin vaihtoehtoihin käyttäen hakusanoina yleensä ISATiin ja sen tavoitemielikuvaan liittyviä sanoja. Näitä ovat siis kansainvälisyys, suomalaisuus, avoimuus, oppiminen, kilpailukyky, dynaamisuus, menestys ja viestintä. Hakutuloksissa löytyy varmasti kulttuurieroja esimerkiksi kotimaiseen kuvapankkiin verrattuna, mutta ISATin kansainvälisen painotuksen takia iStock on mielestäni käyttökelpoinen. Sen kuvavalikoima on kansainvälinen ja monipuolinen.

Tulokset

Sanalla *international* haku tuottaa kuvia kartastosta, eri maiden lipuista sekä ihmisistä, joita yhdistää eräänlainen reitti. Minun mielestäni nämä kuvat ovat tylsätköjä, tavanomaisia ja persoonattomia. Ne vaikuttavat täytekuilta, joilla ei oikeastaan ole sanottavaa. Tiettyjen maiden lipuilla ja kartoilla voidaan kuvittaa kyseessä olevaan maahan liittyvää tekstiä, mutta omasta mielestäni kuvitus voisi olla kiinnostavampaa.

Suomeen ja suomalaisuuteen liittyviä kuvia hain sanoilla *Finland* sekä *finnish*. Kuvat ovat sinisävyisiä noudatellen tuttua sinivalko-teemaa. Talvikuvissa kuvataan lähinnä lumisia maisemia ”sinisenä” hetkenä (kuva 41). Kesäiset kuvat näyttävät sinisen taivaan ja luonnon vihreyden. Puut ovat koivuja ja järvet näkyvät kuvissa usein (kuva 40). Kaupunkikuvat on otettu Helsingissä ja niissä näkyy valkoinen Tuomiokirkko. Muita kuvissa toistuvia teemoja ovat saunominen, porot, karhut, Suomen ja Euroopan kartat sekä Suomen lippu.

Koska ISAT haluaa korostaa erityisesti itäsuomalaisuutta, hain kuvia myös sanalla *east*, itä. Ajattelin saavani tuloksista mahdollisesti jonkinlaisia ideoita. Tulokseksi sain kuvia kompassista, maapallosta ja itämaisista naisista. Käytin hakusanoina molempia, *east* ja *Finland*. Tulokseksi sain kuvia Olavinlinnasta.

Kuva 40. Suomalainen järvimaisema.

Kuva 41. Suomen talvi on sinivalkoinen ja luminen.

Seuraavaksi kokeilin hakua sanalla *sincerity*, avoimuus. Kuvissa esiintyi kättelytilanteita, tuomarin nuija sekä Yhdysvaltojen lippu. Avoimuuteen liittyvä sana on myös läpinäkyvyys. Kokeilin siis hakua sanalla *transparency*. Tulokuvissa aiheita ovat vesi ja lasiset esineet. Vettä kuvataan pisaroina, ylhäältä päin "pintana" ja sivuprofilista niin, että kamera on osittain vedepinnan alapuolella. Kuvissa käytettyjä esineitä ovat suurennuslasit, vesilasit ja -pullot sekä kirkkaat timantit.

Oppimiseen, *learning*, liittyvissä kuvissa esiintyy erityisesti lapsia. Lisäksi niissä näkyy kirjoja, tietokoneita, omenia, kirjoittamista sekä tietokonetta käyttäviä vauvoja. Näitä kuvia yhdistää värikkyyys. Selvästi rohkea värien käyttö liitetään lapsiin ja lapsuuteen. Värit ovat kirkkaita, usein perusvärejä. Murrettuja sävyjä ei juuri käytetä.

Kuva 42. Pukumies aitajuoksuradalla.

Kuva 43. Bisnestapaaminen neutraalissa ympäristössä.

Kilpailukykyä kuvaavia kuvia etsin sanalla *competitivity*. Hakutuloksissa kuvattiin juoksevia ihmisiä, pokaaleja, mitaleja, ruutulippua ja sekuntikelloa. Yhdessä kuvassa pukumies juoksee aitoja salkkunsuun kanssa (kuva 42). Kilpailukyky siis yhdistetään usein selvästi urheiluun.

Dynaamisuus liitetään luonnollisesti liikkeeseen ja liikkumiseen. Hakusanalla *dynamic* saan tulokseksi kuvia iloisista ihmisistä, liikkumisesta sekä kasvien taimista. Kuvissa erottuu hyvinvoinnin ja terveyden kuvaus.

Hakusanalla *success*, menestys, kuvien teemoja ovat kättely, pystyyn nostetut peukalot (kuva 44), raha ja palapelin palat. Kuvissa näkyy myös ihmisten yhdessäolo ja yhteistyö. Itse tulkitsen tämän niin, että menestystä esittävissä kuvituksessa pyritään antamaan katsojalle mahdollisuus samaistua kuvan menestyjään. Menestys ei ole niin abstrakti asia, se on tekoja ja nimenomaan yhteistyötä.

Lopuksi etsin viestintään liittyviä kuvia, koska viestintä on yksi ISATin toiminta-alue ja johon tarvitaan kuvitusta. Sanalla *communication* sain tulokseksi kuvia kättelystä, peukuista, tietokoneista, sanomalehdistä ja puhelinmyyjistä. Suurimmassa osassa näissäkin kuvissa esiintyy ihmisiä. Viestintä on ihmistenvälistä toimintaa ja tekoja, jota myös ISATin viestinnässä voisi tuoda enemmän esiin.

Tässä yhteydessä pohdin käsien asennoilla ja eleillä välittyviä viestejä. *Solution* hakusanalla löysin kuvia taputtavista käsistä, viittaavista käsistä, kättelyyn ojentuvista käsistä (kuva 47) ja yhdessä kuvassa näkyvistä usean henkilön käsistä. Käsillä ja niiden eleillä selvästi on suuri viestinnällinen merkitys. Uskoisin tämän olevan yleismaailmallista, vain jossain määrin kulttuurisidonnaista.

Kuva 44. Peukut kuvastavat positiivista ja innokasta tunnelmaa.

Kuva 45. Kädet maapallon ympärillä suojaavat planeettaa.

Kuva 46. Useat päällekkäiset käsiparit kertovat yhteistyöstä, eriväriset kädet kansainvälisyydestä.

Kuva 47. Kättely on tilanteena yleinen kuvauskohde, jolla voidaan kuvata muun muassa luotettavuutta, rehtiyttä ja tasa-arvoa (YLE Turku).

5.2 Painoalojen kuvitus

ISATin painoaloja ovat hyvinvointipalvelut, energiaratkaisut ja Venäjä-osaaminen. Tässä luvussa ideoin näihin teemoihin liittyvää kuvitusta. Etsin aiheisiin liittyvää tyypillistä kuvitusta kuvapankista ja pohdin löytämieni asioiden hyödyntämistä tai välttämistä ISATin kuvakonseptissa. Hauissa käytän jälleen iStockphoto-kuvapankkia ja rajaan tulokset latausmäärien mukaan.

Painoalojen kuvia käytetään erityisesti painoalakohtaisissa esitteissä ja koulutukseen liittyvissä viestinnässä. Kuvissa esitellään kyseistä painoalaa, toimintaympäristöä ja toimijoita, esimerkiksi henkilökuntaa ja alan opiskelijoita.

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut tuovat heti mieleeni kuvia hoitajista ja potilaista sairaalaympäristössä. Ihmiset hymyilevät ja ovat onnellisen oloisia. Yleinen tunnelma on iloinen ja toiveikas. Tämäntapaisia kuvia tuottaa myös haku kuvapankeista.

Sanalla *health* haetut kuvat esittävät iloisia ihmisiä, liikuntaa ja hoitohenkilökuntaa. Hoitajat voi erottaa valkoisista työtakeista ja stetoskoopista kaulalla. Yleisissä hyvinvointikuvissa ihmiset ovat joko yksin tai kahdestaan. Näissä kuvissa erityisesti eleillä ja asennoilla on suuri merkitys. Ne viittaavat vapauteen, avoimuuteen ja itsenäisyyteen. Liikunta kuvataan juoksevilla ihmisillä, usein rajaamalla kuva henkilön jalkoihin.

Sana *healthcare* tuottaa kuvia terveydenhuollon henkilökunnasta, stetoskoopeista ja omenista. Stetoskooppi aseteltuna sydämen muotoon on kuva, jonka olen varmasti nähnyt hyvin usein (kuva 48). Toisaalta hauska oivallus, mutta jo lähellä kliseetä sen yleisyyden vuoksi. Hoitajat ja muut terveyden ammattilaiset esiintyvät kuvissa joko yksin, työporukkana tai yhdessä potilaan kanssa.

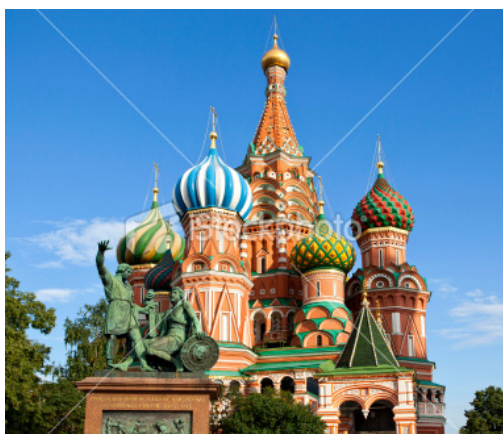
Terveydenhuolto on ammattilaisen tekemää palvelua ja työtä. Terveellinen elämäntapa taas on tietynlaista ruokaa, painontarkkailua ja liikkumista. Terveellistä elämäntapaa kuvitetaan omenoilla (kuva 49), lautasmalleilla, mittanauhoilla ja vaa'oilta sekä liikkuvilla ihmisillä. Ihmisläheisyyttä voitaisiin korostaa ISATin hyvinvointipalvelujen kuvituksessa.

Kuva 48. Kliseinen kuva-aihe terveydestä.

Kuva 49. Terveys on terveellistä syömistä, kuntoilua ja painontarkkailua.

Kuva 50. Venäjää kuvataan usein tunnistettavien rakennusten ja nähtävyyksien kautta.

Kuva 51. Maatuskat ovat selvästi venäläinen tuote.

Venäjä-osaaminen

Itselleni tulee mieleen ensimmäisenä maatuskat, karvalakit ja turkit sekä kullatut kirkon kupolitornit. Hakusanalla *Russia* kuvapankki tarjoaa maapallon, karttojen, Venäjän lipun, venäläisten rakennusten ja maatusköjen kuvia (kuvat 50-51). "Osuimmalla" (*best match*) hakusana-asetuksella löytyy edellämäinittujen aiheiden lisäksi kuvia kaupungeista, karhuista, samovaareista ja Leninin patsaasta.

Hain myös kuvia liittyen erityisesti osaamiseen. Hakusanoina käytin *expertise*, *skill* ja *know-how*. Suurimmassa osassa esiintyy ihmisiä yhdessä. Tuloksista löytyy useita kuvia, joissa on kuvattu useiden ihmisten käsiä päällekkäin yhteistyön merkinä. *Skill*-hakusanan kuvissa näkyy paljon ammattikuvausta; lääkäreitä, hoitajia, puhelinmyyjiä, erilaisia tutkijoita ja rakennusmiehiä (kuvat 52-53). Näistä voisi päätellä, minkä alojen yhteydessä kuvapankkikuvia käytetään itse otettujen kuvien sijaan.

ISATin Venäjä-osaamisen kuvituksessa voisi pyrkiä yhdistämään selvästi Venäjään viittaavia esineitä ja asioita ihmispainotteiseen osaamiskuvitukseen. Yleisesti kuvissa voisi kuvata enemmän kyseiseen painoalaan liittyviä henkilöitä ja heidän toimintaansa.

Kuva 52. Kuvapankkikuvissa löytyy paljon terveydenhuoltoalan ammattikuvitusta.

Kuva 53. Osaamiseen liittyvissä kuvissa kuvataan lähinnä eri alojen ammattilaisia.

Energiaratkaisut

Omalla kohdallani sana *energia* tuo mieleen sähkön ja lämmön. Kuva-aiheita voisivat olla esimerkiksi tuli, kynttilä, erilaiset tekniset laitteet ja sähkölinjat. iStock:n suosituimmat kuvat sanalla *energy* ovat sähköä, tulta, lamppuja, tuulivoimaa ja iloisia ihmisiä esittäviä. Monet energia-aiheisista kuvista viestivät selkeästi ympäristöystävällisyydestä ja kestävästä kehityksestä. Tämä näkyy vihreän värin paljoutena, luonnollisuutena ja juuri energiansäästölamppuina.

Sähköä kuvataan abstrakteilla, sinisävyisillä kuvilla. Lamput ovat energiansäästölamppuja ja usein vielä muokattuja ympäristöystävällisyydestä viestiviksi (kuva 54). Kuvien ihmiset ovat iloisia, hymyileviä ja liikkeessä (kuva 55).

Hain myös kuvia sanalla *solution*, ratkaisu. Tulokseksi sain ”idealamppuja”, kysymysmerkkejä, palapelin paloja, tienviittoja ja pohtivia ihmisiä. Esinekuvat ovat lähikuvia ja keskittyvät kuvaamaan vain pääkohdetta. Ihmiskuvissa on useita henkilöitä, joten kuva on laajempi ja näyttää jonkin verran ympäristöäkin. Yleisesti ratkaisuun liittyvät kuvat ovat useimmiten abstrakteja kuvituskuvia.

Energialle ja ratkaisulle yhteinen kuva-aihe on lamppu. Erilaisilla lampuilla voidaan viestiä hyvinkin symbolisia asioita; syttynyt lamppu kertoo älynlälyksestä ja ideasta, energiansäästölampuilla kuvataan kestävästä kehityksestä ja ympäristöystävällisyyttä, palanut tai särkynyt lamppu voi kertoa jonkin asian epäonnistumisesta tai loppumisesta.

Löytämissäni kuvissa näkyy toiminnan kuvaus ihmisten kautta. Toiminnan kautta päästään tulokseen. Yhteistyötä kuvataan eri ihmisten käsistä yhteisessä toiminnassa, esimerkiksi palapelin paloja yhdistämässä tai yhteiselle paperille piirtämässä.

Kuva 54. Viittauksia ympäristöystävällisyyteen ja vihreisiin arvoihin näkyy energia-aiheisissa kuvissa.

Kuva 55. Energisyyttä kuvataan iloisilla väreillä ja nauravilla ihmisillä.

TKI-toiminta (tutkimus- ja kehittämistoiminta)

Tutkimus- ja kehittämistoiminta kääntyy englanniksi *Research and development (R&D)*. Tutkimisesta tulee itselleni mieleen suurennuslasi, mikroskooppi, laboratorio, matemaattiset laskelmat, vihkoja ja kyniä, ihminen valkoisessa takissa. Kehitystä ja kehittämistä kuvaavia aiheita voisivat olla kasvin tai puun taimet, matemaattiset laskelmat tai keskeneräinen piirros.

Hain kuvia sanalla *research*. Toistuvia aiheita ovat suurennuslasi, pipetit, koeputket, kumihanskat, laboratoriotyöskentely, kirjat ja silmälasit. Hakusana *search* tuottaa kuvia kiikareista, suurennuslaseista, näytön osoitinnuolesta, Googlesta, kompassista ja puhe-
linluettelon selauksesta.

Hakusanalla *development* kuva-aiheita ovat kasvin tai puun alku kuvattuna kämmenellä (kuva 58), tilastokäyrän nousu, toukan kasvu perhoseksi ja lapsia leikkimässä. Yksi löytyneistä kuvista esittää kasaa lamppuja, joiden joukossa yksi erimallinen lamppu syttyneenä pystyssä. Tässä kuvassa kehitys kuvataan mielestäni mielenkiintoisesti. Yksi erottuu suuresta joukosta positiivisesti ja selvästi.

Kokeilin yhdistää haussa molemmat sanat, *research* ja *development*. Tuloksena on kuvia tilastoista, dna-kierteistä, mikroskoopeista, laboratoriotyöskentelystä (kuva 56) ja pyörivistä rattaista. Kuvat viittaavat selvästi tieteelliseen tutkimustyöhön. ISATin kuvissa tutkimus- ja kehittämistoiminta käsittää varmasti paljon muutakin, joten tällainen esitystapa on tarkoitukseen liian yksipuolinen.

Hakutuloksia selatessani pohdin niitä ISATin painoalojen kannalta yleensä. ISATin painoalojen kuvituksessa voitaisiin korostaa yhteistyötä ja toiminnallisuutta ihmisten kuvauksen kautta. Ihminen tai ihmiset kuvissa kiinnittävät huomiota ja tuovat tiettyä mielenkiintoa kuviin.

Kuva 56. Laboratoriotyöskentely kertoo kehittämisestä.

Kuva 57. Suurennuslasi viittaa tutkimiseen.

Kuva 58. Puuntaimi kämmenellä on yleinen kuva-aihe kehittymiseen ja kehitykseen liittyen.

Kuva 59. Henkilökuva keskittyy usein kuvaamaan kasvoja. Neutraali tausta ei vie huomiota kuvattavalta ihmiseltä.

5.3 Henkilökuvat

Henkilökuvien tehtävä on näyttää kyseisen henkilön ulkonäkö ja lisäksi kertoa jotain hänestä. Persoonaa voi tuoda esille eleiden, ilmeiden, asennon, asusteiden tai taustan valinnalla. Toisaalta henkilökuvat ovat siis dokumentaarisia; niiden tarkoitus on näyttää kyseisen henkilön ulkonäkö, henkilöllistä tietty ihminen. Toisaalta niiden tulee kertoa ihmisestä jotain, kuvata hänen persoonaansa jollain tavalla.

Yleisiä käytänteitä henkilökuvassa

Katsojan huomio ohjautuu ensimmäisenä silmiin, joten niihin kannattaa henkilökuvassa tarkentaa. Pystykuva on henkilökuvauksessa vaakakuvaa intensiivisempi, sillä näin saadaan kuvattu henkilö koko kuva-alaan. Vaakakuvassa näkyy enemmän ympäristöä, mikä voi joissain tilanteissa olla tarkoituksenmukaista. (Digikuva 4/2012, s.21)

Hyvässä henkilökuvassa ihminen katsoo kameraan ja hymyilee (kuva 59). Tämä on toimiva yleissääntö. Todennäköisesti ihminen ei halua tulla esitetyksi esimerkiksi juuri aivastamisillaan tai jokin huvittava ilme kasvoillaan. Tarkoituksen mukaan tästä säännöstä voidaan tietenkin poiketa, jolloin erilainen ilme voi toimia tehokeinona. Se voi viestiä henkilön suhtautumisesta käsiteltävään asiaan.

Vaatteiden tulee olla siistit ja oman näköiset. Vaatteet ja muu asustus voivat viestiä paitsi persoonasta myös ammatista. Vaatetuksessa tulisi välttää etenkin kokovalkoista ja -mustaa, ellei tällainen vaatetus kuulu vahvasti persoonaan (Forsgård 2004, 43). Musta ja valkoinen voivat olla ongelmallisia valotuksen kannalta.

Henkilökuvissa, kuten muissakin kuvissa, tulee tausta ottaa huomioon paitsi sommitte-
lun kannalta, myös symboliikan ja viestin kannalta. Rauhallinen tausta ei vie huomiota itse kuvattavasta. Ilmeet, vaatetus ja tausta yhdessä kertovat hyvässä henkilökuvassa ihmisestä hieman enemmän.

Henkilökuvan kuvaustyyli riippuu pitkälti sen käyttötarkoituksesta. Erilaisia kuvaus-
tyylejä voivat olla esimerkiksi passikuva, matrikelikuva, haastattelukuva ja muotokuva (Forsgård 2007, 148).

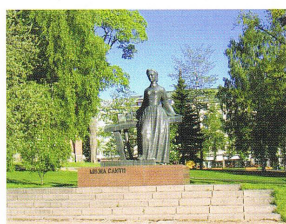
Kuvan rajaus

Erkoislähikuva menee hyvin lähelle, kasvot eivät näy tässä rajauksessa kokonaan. Rajaus korostaa henkilön ilmettä ja tunteita. Passikuvassa käytetään lähikuva, joka keskittyy kasvoihin ja näyttää hartiat osittain. Tavallisin ihmisestä otettu kuva on puolilähikuva. Siinä näkyvät kasvojen lisäksi hartiat. Nimensä mukaan puolikuvassa henkilö rajataan vyötärön kohdalta. Yhdessä kuvassa voi esiintyä hyvin kaksi ihmistä. (Huovila 2006, 66.)

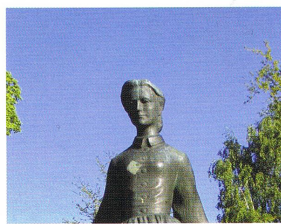
Laajemmissa rajauksissa tausta tulee enemmän esiin. Suuri puolikuva rajaa henkilön reisistä. Kokokuvassa henkilö näkyy kokonaan. Suuri kokokuva näyttää paitsi henkilön myös taustan laajemmin. Yleiskuvassa tausta ja ympäristö saavat kohdetta enemmän huomioarvoa. (Huovila 2006, 66.)

Ihmistä ei saisi kuvatessa koskaan katkaista nivelten kohdalta eikä kaulasta. Näin vältetään illuusio amputoidusta raajasta. (Huovila 2006, 65.) Henkilöä kuvatessa rajaus tulisi tehdä selvästi joko ylä- tai alapuolelta. Päälaen rajaus pois kuvasta on suoranainen virhe henkilökuvauksessa. Kuvaa voi muodostua optinen harha pään pituudesta, mikä ei usein ole toivottavaa. (Hakola 2002.)

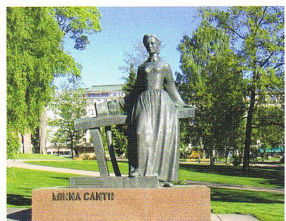
Yleiskuva

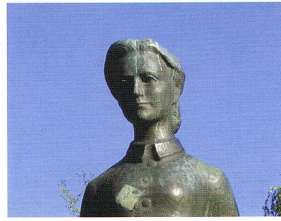
Puolikuva

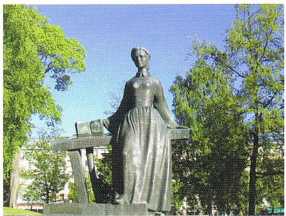
Suuri kokokuva

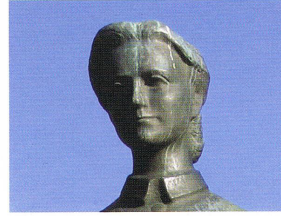
Puoli-lähikuva

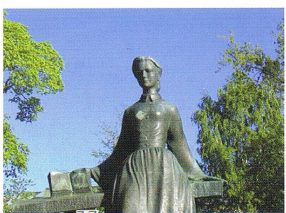
Kokokuva

Lähikuva

Suuri puolikuva

Erikois-lähikuva

Kuva 60. Esimerkkikuvat kuvan rajauksesta kirjassa "Look" - visuaalista viestisi.

Ryhmäkuvat

ISATin kuvapankkiin tallennetaan myös muutamia ryhmäkuvia. Näitä kuvia otetaan Savonian ja PKAMK:n henkilöstön jäsenistä yhdessä. Myös ISATin matkakuvat voivat osin olla ryhmäkuvia.

Forsgård (2004, 57) on koonnut listan ryhmäkuvauksen perinsiipeistä. Alla hieman muokkaamani listaus perusteluineen.

- Ryhmäkuva on aina rakennettava. Ihmisten on vaikea löytää sopivia paikkoja ilman kuvaajan opastusta. Hyvässä ryhmäkuvassa jokaisesta näkyy saman verran. Kaikkien kasvot näkyvät yhtä hyvin.
- Jokaisella on kuvassa oma paikkansa.
- Kuvaajan tulisi ottaa vähintään 30 kuvaa. Suuressa ryhmässä on suurempi mahdollisuus, että jonkun tai joidenkin silmät ovat kiinni juuri kuvaushetkellä.
- Ota tausta huomioon. Katseen tulisi kiinnittyä kuvattaviin henkilöihin, ei taustaan.
- Huomioi värit. Älä aseta mustahiuksista henkilöä mustapukuisen eteen, muuten hiukset ja vaatteet ”sekoittuvat” kuvassa. Jos ryhmässä on esimerkiksi kaksi punapukuista henkilöä, aseta heidät erilleen. Yhdessä he vetäisivät liikaa huomiota osakseen.

ISATin henkilökuvat

Henkilökuvaukseen liittyvät yleiset ohjeet ja säännöt on hyödyllistä ottaa huomioon myös ISATin henkilökuvissa. Käytänteet ovat vakiintuneet yleensä siksi, että ne on koettu hyviksi kuvauksen kannalta. Niiden soveltamista ISATin kuvakonseptissa pohdin enemmän seuraavassa luvussa.

Perinteiset ryhmäkuvat voivat olla joissain yhteyksissä käyttökelpoisia, mutta ryhmienkin kuvauksessa voitaisiin mieluummin pyrkiä erilaiseen kuvaustapaan. Perinteisillä ryhmäkuvilla tarkoitetaan kuvia, joissa joukko ihmisiä seisoo yhdessä asetellusti katsomassa kameraan. Tällaiset kuvat eivät kerro enempää, kuin ketkä tuohon ryhmään kuuluvat tai ketkä olivat kuvauksessa paikalla. Tilanteesta riippuen ISATin ryhmäkuvillakin kuitenkin voitaisiin pyrkiä viestimään hieman enemmän.

5.4 Matkakuvat

Matkakuvan tehtävä on ”todistaa” tehdystä matkasta; näyttää, missä käytiin ja ketkä kävivät. Se siis kuvaa erityisesti matkakohdetta että matkalla olleita ihmisiä. Matkakuvat ovat siis ensisijaisesti dokumentaarisia. Edellisen kappaleen henkilökuvaukseen liittyvät ohjeet ja huomiot pätevät tiettyssä määrin myös matkakuvaukseen.

Matkakuvissa korostuvat asiat, jotka ovat erilaisia suhteessa matkailijan omiin tottumuksiin. Uudessa ympäristössä huomio kiinnittyy ensiksi juuri erilaisuuteen. Tämä kiinnostaa myös muita, esimerkiksi kotipuolella odottavia ystäviä, jotka eivät ole kyseisessä kuvatussa paikassa vierailleet. Tähän päädyin oman päättelyni pohjalta.

Matkalla ei kanneta mukana parhaimpia ja laadukkaimpia kuvausvälineitä. Todennäköisimmin kuvat otetaan nykyään digikameralla tai kännykällä. Niiden ottamiseen ja kuvausten suunnitteluun ei yleensä käytetä turhaa aikaa.

Matkakuvat ovatkin usein hyvin samalla kaavalla toteutettuja. Matkalla oleva ihmisryhmä kuvataan matkakohteessa poseeraamassa kameralle. Ympäristöstä käy ilmi, missä kyseinen kuva on otettu. Usein matkailijat kuvataan jonkin tunnetun nähtävyyden luona yhdessä hymyilemässä.

Mielenkiintoa matkakuvuihin voisi saada esimerkiksi epätavallisen kuvakulman tai henkilöiden toiminnallisuuden kautta. Toiminnallisuuden kautta kuvasta voidaan saada dynaamisempi ja kiinnostavampi (Forsgård 2004, 34). Sillä voidaan myös viestiä henkilöstön yhteistyöstä ja tekemisen hengestä. Matkakuvilla voisi kuvata matkan tarkoitusta, ei vain matkan kohdetta. Tässäkin tapauksessa toiminnan kuvaus voisi toimia viestin kannalta tehokkaammin.

Matkalla olleista henkilöistä otettu ryhmäkuva on helposti pysähtyneen oloinen. ISATin tavoitemielikuvaan liittyvää dynaamisuutta voisi tuoda matkakuvuihin toiminnallisuuden ja matkan tarkoituksen kuvauksella. Kuvissa esiintyisi paitsi ISATin omaa henkilökuntaa, myös matkakohteen, esimerkiksi jonkin yhteistyötahon, työntekijöitä. Matkakuvat kertoisivat näin myös yhteistyöstä yleensä, sillä juuri yhteistyölle koko ISAT perustuu.

5.5 Yhteenveto

iStock-kuvapankista tekemieni hakujen pohjalta ISATin kuvakuonsepti alkoi hahmottua mielessäni. Vaikka hainkin erikseen jokaiseen kuvakategoriaan liittyviä kuvia, huomasin niissä yhteisiä ominaisuuksia. Näistä pyrin poimimaan konseptiin ISATin kannalta hyödylliset asiat. Seuraavassa luvussa kuvailen ideoimaani ISATin kuvakonseptia. Pyrin soveltamaan tutkimiani visuaalisia teorioita ja taustatyön tuloksia laajasti.

6 ISATin kuvakonseptin luominen

Kuvakonsepti tulee olemaan ISATin viestinnästä vastaavan henkilöstön apuna ja työkaluna varsinaisia kuvauksia suunnitellessa. Laadin vielä opinnäytetyöni pohjalta heille tiivistetyn ohjeiston taustatyöni tuloksista sekä konseptista.

Taustatyötä tehdessäni alkoi mielessäni vähitellen syntyä hahmotelma kuvakonseptista. Pohdin, mihin erityisesti tulisi kiinnittää huomiota ISATin kuvissa ja mitä asioita sisällytän konseptisuunnitelmaan. Mietin, miten tehdä konseptista ymmärrettävä ja tarpeeksi laaja, muttei kuitenkaan liian rajoittava. Valokuvaajalla tulee olla taiteellista vapautta ja mahdollisuus käyttää luovuuttaan.

Tarkkoja, yksittäisiä kuva-aiheita konseptisuunnitelma ei juuri sisällä, muutamia esimerkkejä lukuunottamatta. Aiheiden listaus kunkin kategorian kohdalla tuottaisi mahdollisesti liian yksipuolisen ja suppean kuvaston. Taustatyötä ja kuvapankkihakuja tehdessäni ymmärsin kuvien muun visuaalisuuteen merkityksen yhtenäisen kuvamaailman muodostamisessa. Kuvissa voi esiintyä melkein mitä vain, mutta jos niiden tyyli, tunnelma ja sommittelu ovat samankaltaisia, kuvat katsotaan helposti kuuluvan samaan "ryhmään". Suunnittelemani ISATin kuvakonsepti keskittyy yhtenäisen kuvamaailman tekemiseen visuaalisin keinoin.

Seuraavissa alaluvuissa määrittelen ISATin kuvakonseptin värimaailman, visuaalisia keinoja ja niiden soveltamisen kuvaryhmittäin. Lopuksi annan vielä ohjeita kuvapankkikuvien käytöstä ja valinnasta ISATin viestinnässä.

6.1 Ohjeita ISATin kuvien värimaailmaan

Kuvien värimaailma on yksi tärkeä tekijä ISATin tunnistettavuuden kannalta. Värimaailman tulee olla harmoninen ja noudatella ISATin graafisen ilmeen värejä. ISATin viestinnässä käytettävissä kuvissa kannattaa käyttää yleisesti ISATin omia tunnusvärejä. Kuvanmuokkausvaiheessa sävyjä voidaan säätää halutunlaiseksi.

Korostusta ja vaihtelevuutta kuviin voidaan tuoda käyttämällä hyvin lämpimiä sävyjä, esimerkiksi punaista, oranssia ja keltaista. Harmoninen värimaailma tekee kuvista mielenkiintoisia, laadukkaan ja ammattimaisen näköisiä. Kuvien samantyylinen väritys yhdistää ja erottaa ne ISATin kuviksi.

Tämä värimaailma on tavoitteena ISATin kuvakonseptissa. Tietenkin kuvissa esiintyy reippaasti muitakin värejä, mutta määriteltyjä värejä käytetään mahdollisuuksien mukaan. ISATin tunnusvärit höystettynä kolmella kolmella lämpimällä värillä muodostavat pääasiallisen värimaailman.

ISATin kolme tunnusväriä ovat sininen, vihreä ja kirkas vaaleanvihreä. Sama väriharmonia näkyy kuvakonseptin kuvissa. Korostukseen käytetään tummaa ja vaaleampaa oranssia sekä keltaista väriä.

Kuva 61. Lämmin keltaoranssi muodostaa yhdessä vihreiden sävyjen kanssa voimakkaan kontrastin.

Kuva 62. Voimakkaat linjat ohjaavat katsetta kuvassa ja tekevät siitä kiinnostavamman.

6.2 Ohjeita kuvasommitteluun ja sisältöön

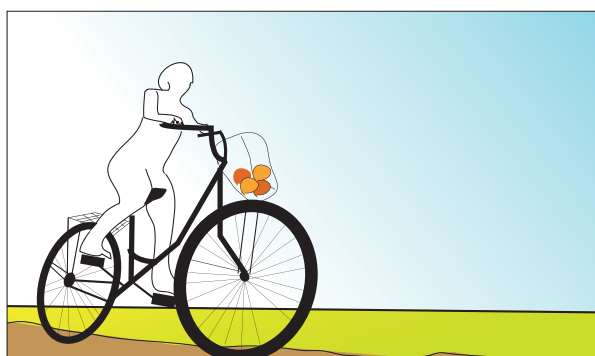
Kuvakulmat

Erilaisilla ja erikoisilla kuvakulmilla tuodaan valokuviin lisää mielenkiintoa ja jännitettä. Pääasiassa kuvakulmien valinta ja keksiminen kuuluvat kuvaajalle, mutta asiasta voidaan erikseen mainita kuvauksia suunnitellessa ja ohjeistaessa. Kuvilla voidaan viestiä asioista eri näkökulmista oivaltavien kuvakulmien avulla. Esimerkiksi lapsen näkemykseen voidaan samaistua matalallammalta kuvaten.

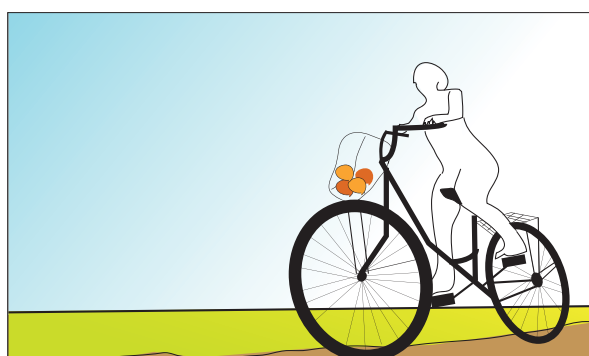
Liike ja suunta

Liikkeelle pitää antaa kuvissa tarpeeksi tilaa. Mikäli halutaan kuvata poistumista tai jonkin asian loppumista, voidaan tehokeinona käyttää tilan rajoittamista. Tästä esimerkkikuvat alla.

Erilaisissa käyttöyhteyksissä kuvan suunnan tai liikkeen tulee suuntautua tekstiin, erityisesti otsikkoon. Kuvan suunta johdattaa lukijan katsetta mukanaan, joten esimerkiksi taittokokonaisuudessa kuva tulee suunnata tekstiin. Näin lukija pidetään tehokkaasti julkaisun parissa. Ulos suuntautuva liike johdattelee katsetta pois päin.

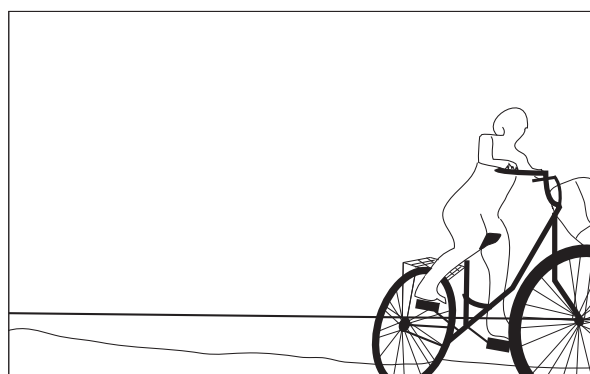

Kuva 63a.

Kuva 63b.

Kuva 63. Tässä esimerkissä liikkeelle on annettu hyvin tilaa ja kuvakulma on mielenkiintoinen. Kuvassa 63a edetään tulevaisuuteen, ollaan lähdössä johonkin. Kuvassa 63b palataan takaisin, tullaan kotiin.

Kuva 64. Tässä liikkeelle ei ole jätetty paljon tilaa ja pyöräkin on jo osittain edennyt pois kuvasta. Nyt pyöräilijä todella näyttää poistuvan ja kulkeneen jo jonkin matkaa.

Yleisesti ISATin kuvamaailmassa tulee näkyä diagonaalisten linjojen käyttö. Niiden kautta viestitään haluttua dynaamisuutta ja tuodaan kuviin liikettä. Linjat voivat syntyä mistä tahansa kuvan sisällöllisistä elementeistä, kuten käsien asennosta, katseesta tai rakennusten linjoista (kuva 65).

Kultainen leikkaus

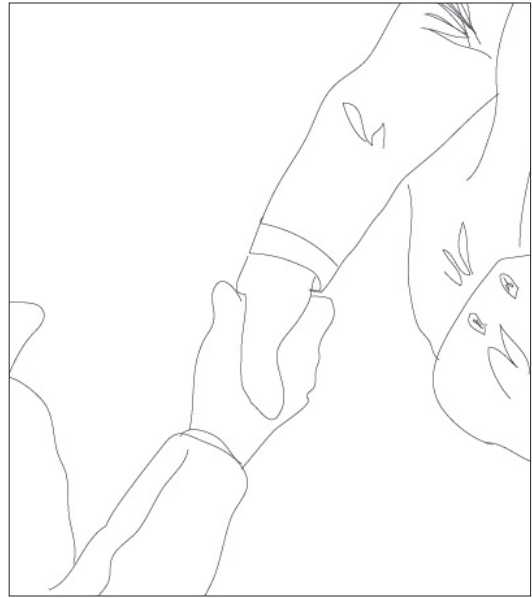
Kultainen leikkaus on hyvä ja toimiva sommittelun perussääntö. Valokuvissa sen käyttö ja hyödyntäminen riippuu lähinnä kuvaajasta. Säännöstä tulee myös välillä poiketa, etteivät kaikki kuvat vaikuta liian samanlaisilta. Hyvä kuvaaja osaa huomioda kultaisen leikkauksen sommittelussa, eikä siitä varmasti tarvitse erikseen hänelle mainita.

Kuvien rajaus

Ihmisiä esittävässä tilannekuvissa käytetään rajauksessa lähinnä kokokuvia, suuria puolikuvia sekä puolikuvia. Kuvan rajaus on pitkälti kuvaajasta kiinni. Esinekuville tarkastellaan kohdetta lähikuvan tai erikoislähikuvan kautta. ISATin työntekijöiden henkilökuville käytetään luonnollisesti kasvoihin keskittyvää lähikuvaa.

Metaforat

Visuaalisia metaforia ja kielikuvia hyödyntävää kuvitusta voidaan käyttää tuomaan viestintään yllätyksellisyyttä ja kiinnostavuutta. Esimerkiksi jotakin uutta ideaa tai kehitteillä olevaa toimintaa voidaan kuvittaa symbolisin keinoin. Kuvitus voi auttaa hahmotamaan tekstissä kerrottua asiaa, vaikka se ei suoranaisesti liittyisikään juuri kyseiseen aiheeseen.

Kuva 65. Kädet muodostavat kuvaan diagonaalisen linjan.

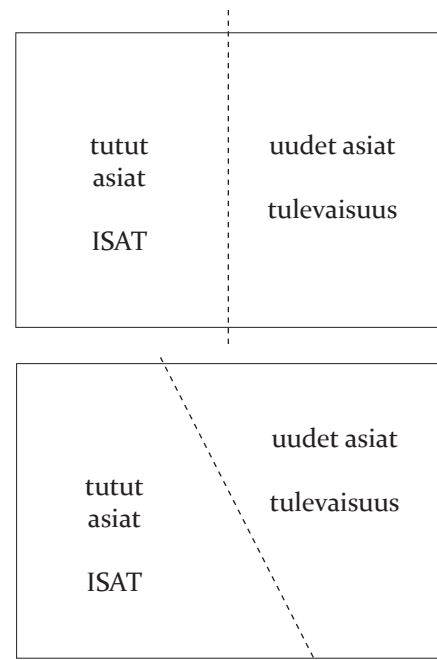

Kuva 66. Hieman poikkeava kuvakulma ja suuri terävyykskontrasti etualan ja taustan välillä vetää katseen tehokkaasti kuvattuun kohteeseen.

ISATin kuvissa hyödynnetään kuva-alan eri osien merkityksiä. Vasemmalla esitetään tutut asiat (ISAT), oikealla uudet ja tulevat asiat.

Yleiskuvissa tämä voi näkyä niin, että ISATin henkilökunta on vasemmalla ja esimerkiksi jonkin yhteistyötahon edustajat oikealla.

Hyvinvointipalvelujen kuvissa potilas tai asiakas kuvataan vasemmalla puolella. Kohderyhmän voi olla näin helpompi samaistua tuohon hahmoon. Matkakuvissa lähdetään reissuun oikealle päin ja vasemmalle palataan takaisin.

6.3 Kuvakonseptin sovellus kuvaryhmittäin

ISATin yleiskuvia, painoalojen kuvia sekä henkilökuvia varten järjestetään erilliset kuvaukset. Näiden kategorioiden kuvat eroavat matkakuvista niiden ”rakennettavuuden” kautta. Matkakuvat ovat dokumentaarisia, todellisista tapahtumista kertovia kuvia.

Yleiskuvat ovat tavallaan kuvakonseptin persoona ja ”sielu”, sillä niiden päätehtävä on vahvistaa ISATin tavoitemielikuvaa. Painoalojen kuvat, henkilökuvat ja matkakuvat kertovat enemmän todellisesta toiminnasta ja tapahtumista; ne muodostavat ISATin kuvaston ”kehon”.

Yleisesti ISATin kuvissa korostetaan yhteistyötä, joka tulee esille ihmisten kuvauksen kautta. Tunnelma on positiivinen ja ihmisläheinen. Hyvä valaistus ja raikas värienkäyttö tukevat viestiä.

*käsitteellisyys,
kuvailevuus*

dokumentaarisuus

Yleiskuvat

Painoalakohtaiset kuvat

Matkakuvat

Henkilökuvat

Kuvio 7. ISATin kuvamaailman kuvakategorioiden luonnehdinta.

6.3.1 Yleiskuvat

Yleiskuvilla ei pyritä esittämään ISATin todellista toimintaa tarkasti, vaan ne ovat enemmän kuvailevia ja symbolisia. ISATin yleiskuvissa pyritään erityisesti vahvistamaan tavoitemielikuvaa. Kuva-aiheissa korostuvat ISATin tavoitemielikuvaan yhdistettävät asiat, kuten avoimuus ja yhteistyö.

Yleiskuvissa esiintyy paljon ihmisiä, todellista henkilökuntaa. Näin ISATille annetaan valokuvien kautta kasvot ja mielikuva helposti lähestyttävästä yrityksestä. Avoimuutta viestivät ihmisten aitous, ystävällinen ilme ja rento asento. Kuvien tilanteiden tulee olla aidon oloisia, eikä niissä tarvitse erikseen poseerata (kuva 67). Henkilöt eivät yleensä katso kameraan, vaan toisiinsa. Kuvaaja on ikäänkuin tarkkailemassa tilannetta. Osassa kuvia voidaan tehokeinona käyttää suoraan kameraan kohdistuvaa katsetta.

Kuva 67. Yleiskuvien tulisi olla luonnollisen oloisia eikä liian poseerattuja ja lavastettuja.

ISATin yleiskuvissa käytetään pääasiassa sen tunnusvärejä; kahta vihreän sävyä ja sinistä. Värit näkyvät esimerkiksi henkilökunnan vaatetuksessa ja taustan elementeissä. Sävyjä muokataan jälkikäteen sopivimmiksi.

6.3.2 Painoalojen kuvat

ISATin painoaloja ovat hyvinvointipalvelut, hajautetut energiaratkaisut ja Venäjä-osaaminen. Painoalojen kuvissa kuvataan esimerkiksi palvelujen käyttäjiä ja työntekijöitä sekä alaan liittyvää esineistöä.

Painoalojen kuvissa korostetaan dynaamisuutta, osaamista ja yhteistyötä. Dynaamisuus näkyy vahvoina linjoina ja liikkeen kuvaamisena. Osaaminen on ammattilaisen työn ja tyytyväisen asiakkaan kuvaamista. Yhteistyö tulee esiin ihmisten kohtaamisena eri tilanteissa.

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointialan kuvissa nostetaan erityisesti ISATin vihreä tunnusväri esiin. Vihreä kuvastaa hyvinvointia, elinvoimaa ja terveyttä. Myös rauhoittava sininen sopii kuvien tunnelmaan ja teemaan hyvin. Kuvien värit ei ole kuitenkaan liian harmoninen, vaan korostusvärejä käytetään tuomaan värikkyyttä. Usein hyvinvointiin liittyvät kuvat ovat hyvin vaaleita ja melko värittömiä. Suunnitelmallinen värien käyttö on yksi ISATin tapaa erottua.

Hyvinvointipalvelujen painoala on ihmisiin keskittyvää työtä, joten kuvattavanakin on lähinnä ihmisiä. Terveystieteiden ammattilaiset ja potilaat tai asiakkaat pyritään esittämään tasavertaisina. Tämä tulee huomioda esimerkiksi kuvakulmien käytössä, esimerkiksi niin, että molemmat kuvataan samalta tasolta. Kumpikaan ei ole toisen ylä- tai alapuolella.

Alaan liittyviä esineistön ja toimintaympäristön kuvia voidaan ottaa, mutta kuva-aiheiden ja kuvaustapojen tulisi olla oivaltavia ja uudenlaisia. Esinekuvat ovat pääosin erikoislähi- tai lähikuvia, joissa hyödynnetään syväterävyyttä tehokkaasti. Mielenkiintoa ja ISATin ilmettä tuodaan näihin kuvaihin harkittujen värien avulla.

Hajautetut energiaratkaisut

Vihreä, keltainen ja oranssi näkyvät energia-alan kuvissa. Ne viestivät yhdessä paitsi energisyydestä myös lujuudesta, kunnianhimosta ja lämmöstä. Kaikki nämä ominaisuudet voidaan yhdistää hyvin energia-alaan.

Energiaratkaisuihin liittyvissä kuvissa ei kuvata vain tuotteita tai työn tuloksia, vaan ihmiset otetaan mukaan tämänkin kategorian kuvissa. Alan kuvituksessa pyritään välttämään selviä kliseitä, kuten lamppujen ja puuntaimien kuvausta. Jos näitä kuva-aiheita kuitenkin käytetään, pitäisi kuvakulman olla erilainen ja värien sopia ISATille.

Kuva 68. ISATin energiaratkaisuihin liittyvä kuva.

Kuva 69. Valon ja varjon leikkiä metsässä.

Valolla ja varjolla voidaan saada kuviin uusia ulottuvuuksia ja visuaalista kiinnostavuutta. Nostan tähän esimerkiksi ISATin nykyisessä viestinnässä esiintyvän hajautettuihin energiaratkaisuihin liittyvän kuvan (kuva 68) ja ehdotuksen saman aiheen erilaisesta kuvaustyylistä (kuva 69). Metsään osuva auringonvalo tuo mielestäni kuvaan syvyyttä ja tunnelmaa, joka vasemmanpuoleisesta kuvasta puuttuu. Myös kuvan 69 sommitelma on mielenkiintoisempi. ISATin viestinnässä tällaiset kuvat viittaavat paitsi uusiutuvaan energiamuotoon, myös Itä-Suomeen.

Venäjä-osaaminen

Venäjä-osaamisen painoalan kuvissa korostetaan avoimuutta, kansainvälisyyttä ja yhteistyötä. Venäjä näkyy kuvissa muutenkin kuin kaupunkikuvien kautta. Niissä kuvataan todellista ISATin henkilökuntaa ja mahdollisesti yhteistyökumppaneita.

Avoimuus näkyy aitojen ihmisten ja tilanteiden kautta. Mikäli kuvissa esiintyvät henkilöt ovat todellista painoalaan liittyvää henkilökuntaa, he katsovat yleensä kameraan. Venäjä-osaamisen kuvitus on tietystä määrin dokumentaarisempaa kuin ISATin yleiskuvitus, joten tietyt henkilöt voidaan nostaa hyvin esiin. Kuviin tulee lisää aitoutta ja persoonallisuutta.

6.3.3 Henkilökuvat

ISATin kuva-arkistoon tulee matrikkelikuvan kaltaisia muotokuvia henkilöstöstä. Niiden lisäksi Savonian ja PKAMK:n johtohenkilöistä otetaan useita erilaisia kuvia. Näissä kuvataan esimerkiksi kättelytilanteita, sopimuksen allekirjoittamistilaisuutta tai vain rehtoreita ja muuta johtohenkilöstöä yhdessä.

Henkilökuvien kategoriasta tulee löytyä kasvokuvia henkilöstöstä (kuva 70). Tällaisia kuvia voidaan käyttää monissa erilaisissa yhteyksissä. Pystymuotoiset kasvokuvat ovat varma ja totuttu tapa kuvata henkilöitä, mutta ne ovat myös toimivia ja selkeitä. Henkilökuvien tarkoituksena on esittää tietyn ihmisen ulkonäkö ja parhaiten se onnistuu kasvojen kautta. Kasvokuvien tulee viestiä positiivisuutta ja avoimuutta. Katseen tulisi kohdistua kameraan ja hymyn näkyä myös silmissä.

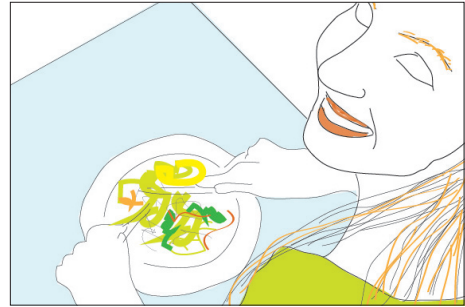
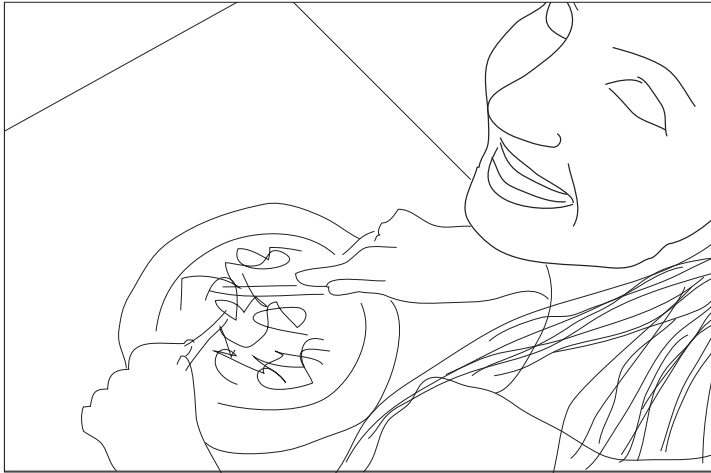

Kuva 70. Esimerkkipiirros henkilökuvan sommittelusta.

Taustan tulee olla samantyylinen kaikissa kasvokuvissa. Näin kuvilla on yhtenäinen linja, joka viestii suunnitelmallisuudesta ja laadusta. Taustan tulee olla neutraalin värinen, eikä se saa viedä huomiota kuvattavalta henkilöltä. Mikäli halutaan käyttää värillistä taustaa, käytetään yhtä ISATin tunnusväreistä. Liian kirkasta sävyä pitää kuitenkin välttää. Esimerkiksi hieman hailakka sinivihreä voisi toimia taustana hyvin. Sininen on keltaista ja vihreää viileämpi, eikä vaimennettu sävy vie liikaa huomiota kuvattavalta. Sininen myös asettuu taustalle, eikä näytä hyppäävän liikaa etualalle.

Muissa henkilökuvissa pyritään kuvaamaan paitsi henkilön ulkonäköä myös hänen persoonaansa. Näissä kuvissa voidaan valita laajempi kuvakulma, esimerkiksi puolikuva tai suuri puolikuva. Asennon tulee olla rento, ei liian poseeraava ja jäykkä. Tällä pyritään antamaan henkilöstä avoin ja helposti lähestyttävä kuva.

Kuvattavan pitäisi välttää pukeutumista kokomustaan tai -valkoiseen kuvan valotuksen vuoksi. Persoonallisuus pukeutumisessa saa näkyä, kunhan vaatteet ja yleinen olemus ovat siistit. Värien käyttö pukeutumisessa on toivottavaa, ne tuovat kiinnostavuutta ja vaihtelevuutta kuviin. Värittömämpää vaatetusta voi piristää erilaisilla asusteilla, kunhan ne sopivat henkilön persoonaan. Henkilö ei saa näyttää kuvaa varten puetulta ja pyntätyltä, vaan siistiltä aidolta itseltään.

Kuva 71. Haastattelukuvissa voidaan kuvata haastattelutilannetta. Kuvissa voidaan hyödyntää erilaisia kuvakulmia.

Ihmiset kuvataan mieluiten silmien tasolta, ei liian alhaalta tai ylhäältä. Alhaalta kuvattaessa henkilö voi vaikuttaa etäiseltä ja jopa epäystävälliseltä. Kuvakulma myös korostaa leukaa epäedullisesti. Yläkulmasta kuvattuna ihminen vaikuttaa pieneltä ja hänet alistetaan suhteessa katsojaan. ISATin henkilökuvissa tulee pyrkiä tasa-arvoisuuteen ja helposti lähestyttävyyteen, joten tavallinen kuvakulma on toimivin.

Tiettyyn teemaan liittyvän haastattelun yhteydessä haastateltava voidaan kuvata aiheen mukaisessa ympäristössä tai muuten tuoda kuvaan ajankohtaisuutta. Persoonallisuutta voidaan korostaa esimerkiksi haastattelukuvissa tavallisia kasvokuvia enemmän. Sitä voidaan kuvata vaikkapa esineiden, asennon tai ympäristön kautta. Ympäristö ja tila saadaan pystykuvia paremmin näkyviin vaakakuvissa.

6.3.4 Matkakuvat

Matkakuvat otetaan kulloinkin kyseessä olevalla matkalla, niitä ei voida ”lavastaa” ja suunnitella samalla tavalla kuin muita kuvia. Matkakuvat ovat dokumenttaarisia ja kertovat aina tietystä matkasta.

Kuvien sisällön tulisi olla muutakin kuin matkalla ryhmässä poseeramista. Tällainen ryhmäkuva ei oikeastaan kerro muuta, kuin ketkä olivat matkalla ja missä. Jäykkä ja tavanomainen poseerauskuva ohitetaan helposti sen mielenkiinnottomuuden takia. Oleellisin tieto matkasta on kuitenkin sen tarkoitus; miksi oltiin siellä missä oltiin, ja mitä henkilöt matkalla tekivät. Kuvissa tulisikin näkyä toiminnallisuutta, vierailukohde ja paikallisia henkilöitä (esimerkiksi vierailu yhteistyökoulussa). Matkakuvia otetaan mieluummin liian paljon kuin liian vähän.

Matkakuvien ottaminen tulisi ohjeistaa ISATin henkilökunnalle. Heille voitaisiin tehdä esimerkiksi PDF-tiedosto, jossa ohjeet kerrotaan lyhyesti ja ytimekkäästi esimerkkikuvien kautta. Matkojen kuvaajat eivät useinkaan ole alan ammattilaisia, joten ohjeistus on tarpeellinen. Kuvaajalta ei vaadita liikaa, mutta annetaan muutamia neuvoja ja esimerkkejä.

Matkakuvissa värien käyttöä ei voida suunnitella niin paljon kuin muissa kuvissa. Matkakuvien tulisi kuitenkin olla tyyliältään samansuuntaisia keskenään ja muiden ISATin kuvien kanssa. Tämänkin takia ohjeistus on tarpeen.

Kuvapankkiin voidaan koota myös muutamia yleisiä matkustukseen liittyviä kuvia. Nii- tä voidaan käyttää yleisessä aiheeseen liittyvässä ISATin viestinnässä. Värit ovat ISATin ilmeen mukaisia ja muuten samantyyliä kuin muiden kategorioiden kuvat.

Erityisesti matkakuvissa voidaan hyödyntää liikkeen suuntaa. Vasemmalle kulkeva henkilö etenee pois päin, tulevaisuuteen ja tuntemattomaan. Oikealle liikkuva henkilö palaa kotiin ja tuttuun ympäristöön. Liikkeelle ja katseelle jätetään tarpeeksi tilaa. Liikettä ja vauhtia voidaan korostaa liike-epäterävyydellä (kuva 72).

Kuva 72. Liike-epä-terävyyttä ja pitkää valotusaikaa voidaan käyttää vahvana liikkeen ja vauhdin kuvaamisen tehokeinona.

6.4 Kuvapankkikuvien käyttö ISATin viestinnässä

ISATin viestinnässä tarvitaan jatkuvasti lisää kuvituskuvia. Opinnäytetyöni palautuspäivä on huhtikuussa 2012, jonka jälkeen luovutan kuvamaailman konseptisuunnitelman ISATin käyttöön. Kuvausten järjestäminen ja toteuttaminen on mahdollista kesällä tai syksyllä, mutta tarvetta kuville on jo aikaisemmin. Tämän takia ohjeistan myös kuvapankista hankittavia kuvia.

Ennen ISATin omia kuvauksia kuvapankeista hankittavissa kuvissa pyritään välttämään mahdollista epäaitoutta, persoonattomuutta ja vierautta. Kuvapankkikuvien tulisi noudatella ISATin oman kuvamaailman konseptia. Niiden tulee sopia tyyliltään muuhun ilmeeseen ja muiden kuvien joukkoon.

Mikäli kuvissa esiintyy ihmisiä, valitaan muita kuin kasvoihin keskittyviä kuvia. ISAT ei näin personoidu ”olemattomiin” kasvoihin. Usein kuvien henkilöt myös ovat ulkomalaisia ja erottuvat selvästi suomalaisista. Tähän kiinnitin itse huomiota etsiessäni sopivia kuvia iStock-kuvapankista. Esimerkiksi vaatetus ja muu olemus voi saada koko kuvan tuntumaan jotenkin vieraalta ja teennäiseltä.

Mahdollisten tilannekuvien ”todellisuus” on myös hyvä ottaa huomioon. Esimerkiksi ryhmäkuvista tulee helposti liian asetellun ja lavastetun tuntuisia. Kuvattu tilanne on liian epätodellinen ja kuva näyttää siksi kuvapankkikuvalta. Tilannekuvissa epäaitouteen voivat osaltaan vaikuttaa erilaiset kulttuurit ja tavat. Suomessa ei esimerkiksi olla totuttu näyttämään tunteita samalla tavoin kuin jossain muualla maailmassa, ja ”liian iloinen” poseeraus voi näyttää epäaidolta.

7 Työprosessin ja tulosten arviointi

Opinnäytetyöni tavoitteena oli suunnitella ISATin kuvakonsepti, joka täydentää yhtenäisen ja laadukkaan visuaalisen ilmeen. Pohdin kuvakonseptin soveltamista ISATin kuvakategorioiden mukaan ja pyrin luomaan yhtenäisen ja tunnistettavan kuvamaailman. Oma tavoitteeni oli saada aikaan konsepti, johon olisin itsekin tyytyväinen. Halusin myös paneutua teorian tietoon ja hyödyntää ja soveltaa sitä tehokkaasti työskentelyssäni. Ennen opinnäytetyöni palautusta pyysin palautetta työstä toimeksiantajalta, Petteri Alangolta. En sitä kuitenkaan ehtinyt saada, joten arvioin tässä työn tuloksia itse.

Löysin jo työskentelyn alussa runsaasti lähdeaineistoa visuaalisista teorioista, joihin tutustuin innokkaasti. Omasta mielestäni osasin poimia tuosta tietomäärästä hyödyllistä ja pätevää tietoa. Sen esittely raportin toisessa luvussa oli todella mielenkiintoista ja mukavaa tehdä. Tiedon soveltaminen vaati siihen keskittymistä ja ajattelutyötä. Työn lopussa huomasin, kuinka olin alkanut omaksua esimerkiksi visuaalisia teorioita entistä paremmin.

ISATin kuvakonseptissa päätin keskittyä tarkkojen kuva-aiheiden suunnittelun sijaan niiden yleiseen tyyliin ja visuaalisuuteen. Teorian tietoa tutkiessani ymmärsin visuaalisten "sääntöjen" soveltamisen mahdollisuudet yhtenäisen kuvamaailman luomisessa. Kuvien sisällön määrää pitkälti niiden kategorisointi teemoittain, mutta muu visuaalisuus voi silti olla samantyylinen ja tunnistettava.

Konsepti jäi omasta mielestäni hieman vajaaksi. Olisin voinut varata sen tekemiseen enemmän aikaa. Minusta tuntuu, että ajattelutyö konseptin kehittämistä jäi jonkin verran kesken. Käytin reippaammin aikaa taustatyön tekemiseen, mitä se toisaalta vaatii. Kertasin paljon tuttua ja löysin myös itselleni uutta teorian tietoa, josta on varmasti hyötyä tulevaisuudessakin.

7.1 Menetelmät

Konseptityöskentely oli ehdottomasti oikea tapa toteuttaa toimeksianto. Työskentelyn alussa jonkin aikaa aiheita ja työmenetelmiä pohdittuani ymmärsin, että kyseessä on nimenomaan konseptin suunnittelu. Työn konkreettinen lopputulos oli vielä vaikea hahmottaa. Tiesin, että jonkinlaisen kuvamaailmaa koskevan suunnitelman ISAT tarvitsee. Tuon suunnitelman kutsuminen kuvakonseptiksi tuntui hyvin osuvalta. Konseptointiprosessiin kuuluu myös olennaisena osana tiedonhankinta ja sitä tiesin tarvitsevani tässä työssä paljon.

Heti opinnäytetyöprosessin alussa tutustuin muiden ammattikorkeakoulujen kuvitukseen Internetissä. Se tuntui luonnolliselta tavalta aloittaa aiheen tutkiminen ja tehdä eräänlaista ISATin kilpailija-analyysiä. Monien ammattikorkeakoulujen sivuilta pystyi tilaamaan esitemateriaalia. Ajattelin, että painettuja esitteitä olisi helpompaa ja mukavampaa tutkia kuin vain selailla niitä sähköisessä muodossa. Niinpä tilasin esitteitä yli viideltätoista ammattikorkeakoululta. Yllätyin, kuinka paljon materiaalia lopulta sain. Tuntui, että konkreettisten paperisten esitteiden kautta sain paremman käsityksen

kuvituksesta ja visuaalisista ilmeistä. Savonian viestintäpalveluissa oltiin kiinnostuneita näkemään keräämääni materiaalia, joten niistä voi mahdollisesti olla hyötyä heille opinnäytetyöni jälkeen. Esitteiden kautta saa hyvän kuvan kilpailijoiden visuaalisuudesta. Myös pitkälti esitteiden pohjalta tekemäni yhteenvedo ammattikorkeakoulukuvituksen teemoista, kuvaustavoista ja -tyyleistä voi olla hyödyllistä tietoa Savonian ja ISATin kannalta.

Kuva-aiheiden kartoittaminen kuvapankkikuvien avulla oli erittäin mielenkiintoista. Kyseisen menetelmän suunnittelin itse miettiessäni sopivia tiedonhankintatapoja työtä varten. Kuvapankkiin liittyvän työvaiheen aikana aloin ymmärtää paremmin, mistä tietyt ennako-odotukseni kuvapankkikuvista johtuvat ja miksi kuvat ovat sellaisia kuin ovat. Myös iStock:n hakutoiminnot tulivat tutummiksi, mistä voi olla hyötyä itselleni myöhemmin.

7.2 Huomioita kuvapankista ja kuvien tekijänoikeuksista

Kuvapankkihakuja tehdessäni huomasin, mikä merkitys eri tulosten rajausasetuksilla onkaan. Ladatuimmat kuvat ovat usein toistuvia ja nähtyjä viestinnässä yleensä. Aiheet ja teemat ovat helposti hyvin kliseisiä. Kuvat tuntuvat mielestäni helposti tutuilta ja jo aiemmin jossain yhteydessä nähdyiltä.

Best match-asetus tuottaa kuvia, jotka yksinkertaisimmillaan esittävät haettua asiaa. Näissä kuvissa ei välttämättä ole mitään ylimääräistä, vaan ne keskittyvät vain tiettyyn kohteeseen. *Rating*-asetuksella voi hakea kaikkein parhaimmiksi arvosteltuja kuvia. Nämä kuvat ovat luovia, hyvin tehtyjä ja yllättäviäkin. Kuva voi olla luonnollinen, hyvä otos sopivalla hetkellä. Paljon löytyy myös muokattuja, fantasiamaisia rakennettuja kuvia. Itse luonnehtisin arvostetuimpia kuvia eniten taiteellisiksi näistä tuloksista.

Kuvapankkikuvissa esiintyy paljon ihmisiä. Lähes kaikkia teemoja ja aiheita pyritään kuvaamaan ihmisten kautta abstraktien ja esinekuvien ohella. Kuvatut henkilöt ovat siististi pukeutuneita, yleisesti valkoihoisia ja hymyileviä. He ovat tavallisen näköisiä, eivätkä erityisesti erotu persoonallisuudellaan. Elävät olennot ovat katsojan kannalta kiinnostavimpia kuvauskohteita. Tehokas huomionherättäjä ovat kuvan vastaanottajaa katsovat silmät, erityisesti naisen silmät. (Huovila 2006, 57.) Näitä asioita on hyödynnetty paljon kuvapankkikuvissa.

Oma mielikuvani kuvapankkikuvista oli se, että ne ovat lähes aina syvättyjä eli kohteet on irrotettu taustasta kuvanmuokkauksen avulla. Selatessani kuvapankkia huomasin, ettei näin todella olekaan. Yllätyin, kuinka paljon "taustallisia" kuvia lopulta onkaan. Oletukseni saattoi johtua siitä, että syvätyt kuvat ehkä näyttävät usein kuvapankkikuvilta. Tausta ja ympäristö osaltaan tuovat kuvaan todellisuutta. Jos siis tausta on vain valkoinen taso, se korostaa kuvan irrallisuutta todellisuudesta.

Opinnäytetyöprosessin loppupuolella arviointiseminaarissa nousi esiin kysymyksiä kuvapankkikuvien käyttöoikeuksista raportissani. Ajatus siitä, ettei kuvia saisi käyttää, ei työskentelyn aikana ollut tullut minun tai työtä ohjaavan opettajan mieleenkään. Tutkin

kuvien tekijänoikeuksiin liittyviä asioita ja yritin selvittää, voisinko käyttää jo valitsemiäni iStock-kuvapankkikuvia ollenkaan.

Raportissani oli noin neljäkymmentä kuvaa iStock-kuvapankista. Kuvat eivät olleet ostettuja, vaan näyttökuvia, joiden päällä on kuvapankin leima. Kuvia ei siis olisi voinut luulla minun ottamikseni. Lisäksi kuvaluetteloon olin kerännyt tarkat tiedot joka kuvasta. Kuitenkin asiaa tutkittuani, ymmärsin, että osa kuvista on poistettava ja korvattava muuten.

Luvussa 5 analysoin kuvapankkihakujeni tuloksia ja kuvapankkikuvat toimivat esimerkkeinä hakujeni tuloksista. Tässä yhteydessä kuvien käyttö on hyväksyttävää. Toikkanen (2011) kirjoittaa kuvasitaattien käytöstä Opettajan tekijänoikeusoppaaseen liittyvillä sivuillaan seuraavasti: *"Tieteelliseen tai populääritieteelliseen esitykseen (luento, artikkeli, opetusmateriaali, blogikirjoitus) saa ottaa mistä tahansa mitä tahansa valokuvia, valokuvateoksia, piirroksia ja mitä tahansa kuvia, jos kuvan aihe liittyy keskeisesti esityksen aiheeseen."* Tekijänoikeuslaissa kohdassa §25 todetaan taideteosten käyttämisestä seuraavasti: *"Julkistetuista taideteoksista saa ottaa tekstiin liittyviä kuvia: 1) arvostelemaan tai tieteelliseen esitykseen..."* Opinnäytetyö luetaan arvostelevalaksi tai tieteelliseksi esitykseksi, joten kuvien käyttö on sallittua.

Luvussa 6 esittelin alunperin ISATin kuvakonseptia kuvapankkikuvien kautta. Tässä yhteydessä kuvien käyttö ei ollut yhtä selvä kuin aiemman luvun kohdalla. Lopulta korvasin luvussa olleet parikymmentä kuvapankkikuvaa piirroksin ja valokuvin, joita minulla on lupa käyttää. Tässä vaiheessa aikataulu oli todella tiukka, sillä opinnäytetyö oli saatava valmiiksi parissa viikossa. Kuvien korvaaminen työn loppuvaiheessa tuotti siis reippaasti työtä ja stressiä, mutta ainakin muistan tulevaisuudessa varmasti tekijänoikeuksien varmistamisen.

7.3 Työn eteneminen ja aikataulu

Lokakuussa 2011 harjoittelujaksoni loppupuolella opinnäytetyöni aihe varmistui. Joulukuussa olin saanut kattavan lähdeaineiston etsittyä kirjastoista sekä Internetistä. Joulukuun mittaani sain ammattikorkeakouluilta tilaamiani esitteitä; koulut olivat yhteistyöhaluisia ja lähettivät materiaalia runsaasti. Ennen joululomaa pidin työsuunnitelmaseminaarin.

Tammikuussa 2012 aloitin varsinaisen raportin kirjoittamisen. Sain sen rakenteen muotoiltua, kirjoitin ensimmäiset luvut ja teorian tietoon paneutuvan osuuden. Helmikuussa aloitin kuvapankkikuvien tutkimisen ISATin teemojen mukaan. Maaliskuussa jatkoin teorian tietoon liittyviä lukuja ja aloitin kuvamaailman konseptoinnin. Muokkasin edelleen raportin rakennetta luettavammaksi ja selkeämmäksi. Lisäsin esimerkkikuvia ja kuvatekstejä. Huhtikuun alussa palautin raportin arvioitavaksi.

Kaiken kaikkiaan työ eteni hyvin sopivassa aikataulussa. Tammikuusta huhtikuun alkuun tekemistä riitti jatkuvasti. Maaliskuussa palautuspäivän lähestyminen alkoi tuottaa enemmän stressiä, mutta se ei kuitenkaan vaikuttanut liikaa työn valmistumiseen.

Oman lisänsä stressiin toi ajatus lähestyvistä valmistumisesta medianomiksi. Halusin tehdä parhaani, koska opinnäytetyö olisi minulle viimeinen tehtävä Savonia-ammattikorkeakoulussa ennen valmistumistani.

En aluksi hahmottanut tulevia työvaiheita kunnolla, joten en osannut arvioida niihin tarvittavaa aikaakaan kunnolla. Olisin ehkä voinut työn edetessä yrittää asettaa itselleni tarkkoja päivämääriä työvaiheista. Siten olisin ehkä välttänyt hieman stressiä aikataulujen suhteen. Toisaalta, sain työn ajoissa tehtyä eikä stressi rajoittanut tekemistä. Olen tyytyväinen työn etenemiseen ja omaan vapaampaan työaikatauluuni.

7.4 Tulokset

Pyrin tietoisesti työskentelyn aikana arvioimaan omaa työtäni mahdollisimman realistisesti. Koska yleisesti ottaen olen täydellisyyteen pyrkivä, yritin huomioda sen arvioinnissani ja katsoa työtä ikäänkuin jonkun toisen näkökulmasta. Opinnäytetyöni puolivälissä tammi-helmikuussa epävarmuus työn tuloksista ja työvaiheiden "oikeellisuudesta" tuottivat kovasti stressiä. Opinnäytetyöni ohjaajien kanssa keskustelu kuitenkin auttoi saamaan laajemman ja objektiivisemmän näkemyksen työhöni. Opin tästä sen, että minun on hyvä kysyä ja kuunnella muiden mielipiteitä omasta työstäni. Niiden kautta saan relistisemmän näkemyksen oman, usein liian vaativan, näkemyksen rinnalle.

Opinnäytetyöni toteutin hyvin itsenäisesti kotona omalla koneella kirjoittaen. Erityisesti kirjoitustyön alkuvaiheessa kotona työskentely tuntui haastavalta. Työn aloittaminen tuntui vaikealta, koska paljon muutakin tekemistä olisi ollut. Kuitenkin työn edetessä päivittäinen työskentely alkoi muodostua rutiinimaiseksi ja helpommaksi.

Itselleni rauhallisessa, kotoisassa ympäristössä työskentely sopii hyvin. Voin esimerkiksi aloittaa myöhemmin päivällä ja kirjoittaa pitkälle iltaan. Tämä työtahti toi mielestäni sopivasti vapautta toteutukseen. Omalla tavallani toteuttaminen ja työskentely ja niiden kautta opinnäytetyöni onnistuminen antoivat reilusti itseluottamusta omaan osaamiseen.

Opinnäytetyöni voi toimia ISATin viestinnän henkilöstön ideapankkina ja apuna kuvausten suunnittelussa. Tarkoitukseni on vielä tehdä heille tiivistetty versio opinnäytetyöni raportista, joka painottuu kuvallisiin esimerkkeihin. Oma ajatustyöni konseptin ympärillä ja sen kehittämisessä edelleen jatkuu, sillä tulen todennäköisesti toteuttamaan ISATin viestintää freelancerina. Erityisesti visuaalisuuteen liittyviin ohjeisiin keskittyvästä osiosta on myös itselleni hyötyä myöhemmin. Tuo tieto kun ei vanhene, vaan on pätevää aina.

Aineistot

Tausta-aineistot

ISAT-viestintäsuunnitelma 2010. 2010.
ISAT - graafinen ohjeisto. 2011. Mainostoimisto Fabrik.

Tutkittavat aineistot

Audi quattro. [lehtimainos]. *Tuulilasi* 2/2012, 39.

Humanistinen ammattikorkeakoulu. *Avoin AMK -porras kohti ammattikorkeakoulututkintoa*. Esite.
Humanistinen ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.
Humanistinen ammattikorkeakoulu 2011. *Tervetuloa HUMAKiin! HUMAKin koulutustarjonta vuonna 2012*. Esite.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu. *Ammatillinen opettajakorkeakoulu. Täydennyskoulutus- ja palvelutoiminta 2011-2012*. Esite.
Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.
Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012. Aikuiskoulutus*. Esite.
Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2011. *Teknologia. Koulutus- ja asiantuntijapalvelut 2012*. Esite.
Jyväskylän ammattikorkeakoulu. *JAMK. University of Applied Sciences Jyväskylä, Finland*. Esite.

Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas. Aikuiskoulutus*. Esite.
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. *Liiketalouden koulutusohjelma aikuisille*. Esite.
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu 2011. *Study guide 2011-2012*. Esite.
Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. *Study in Kemi-Tornio, Finland*. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. *Creating success*. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu 2011.
Bachelor's degree programmes conducted in English - Design | International Business. Master's degree programmes conducted in English - Design | Health promotion | International Business management. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas. Kevät 2012*. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. *Hoito- ja hoivapalvelun esimiesvalmennus*. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. *International studies. Social care*. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. *Kirjasto- ja tietopalvelut*. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. *Merenkuljaksi maailman merille*. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. *Onnistumme yhdessä!* Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. *Sosiaali- ja terveysala*. Esite.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulu. *Veneteknologia*. Esite.

Lahden ammattikorkeakoulu 2011. *Aikuiskoulutus 2011-2012*. Esite.

Lahden ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012. Hakeminen ja valintaperusteet*. Esite.

Lahden ammattikorkeakoulu 2011. *Sinustako penaa lin terävin?* Esite.

Lahden ammattikorkeakoulu 2011. Esite.

Lapin korkeakoulukonserni. *Matkalla huipulle*. Esite.

Laurea ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas. AMK 2011-2012*. Esite.

Laurea ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas. YAMK 2011-2012*. Esite.

Laurea ammattikorkeakoulu 2011. *Degree programmes in English*. Esite.

Metropolia ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.

- Mikkelin ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas*. Esite.
- Mikkelin ammattikorkeakoulu. *Opiskele business-asiantuntijaksi*. Esite.
- Mikkelin ammattikorkeakoulu. *Liity Valioliigaan. Rekisteröidy alumniksi*. Esite.
- Mikkelin ammattikorkeakoulu 2011. Esite.
- Mikkelin ammattikorkeakoulu 2010. *Applicant's guide*. Esite.
- Mikkelin ammattikorkeakoulu. *Ympäristötekniikan koulutusohjelma*. Esite.
- Mikkelin ammattikorkeakoulu. *Sosiaali- ja terveystieteiden kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma*. Esite.
- Mikkelin ammattikorkeakoulu. *Mikkelin ammattikorkeakoulun kehittämissuunnitelma 2010-2015*. Esite.
- Mikkelin ammattikorkeakoulu. *Avoin AMK*. Esite.
- Oulun seudun ammattikorkeakoulu. *Get a career - get an international degree*. Esite.
- Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2011. *Guide for applicants 2012*. Esite.
- Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.
- Oulun seudun ammattikorkeakoulu. *Opiskelu OAMKissa*. Esite.
- Oulun seudun ammattikorkeakoulu. *Pohjoinen opettajankouluttaja*. Esite.
- Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2011. *Applicant's guide 2012. English degree programmes*. Esite.
- Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012. Aikuiskoulutus*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu 2011. *Application guide 2012*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Bachelor of business administration, Tradenomi*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Bachelor of engineering, Insinööri (AMK)*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Bachelor of hospitality management, Restonomi (AMK)*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Ensihoitaja, AMK*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Fysioterapeutti, AMK*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012, aikuiskoulutus*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Insinööri, AMK*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu 2011. *Opiskele myötätuulessa. Hakijan opas 2012 - Kevään yhteishaku*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Restonomi, AMK*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Sairaanhoitaja, AMK*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Sosionomi, AMK*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Toimintaterapeutti, AMK*. Esite.
- Saimaan ammattikorkeakoulu. *Tradenomi, AMK*. Esite.
- Satakunnan ammattikorkeakoulu. *Bachelor's degree. Want the same attitude?* Esite.
- Satakunnan ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas. Applicant's guide 2012*. Esite.
- Satakunnan ammattikorkeakoulu. *Liiketoiminta ja kulttuuri*. Esite.
- Satakunnan ammattikorkeakoulu. *Sosiaali- ja terveystieteiden ala*. Esite.
- Satakunnan ammattikorkeakoulu. *Tekniikka ja merenkulku*. Esite.
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.
- Tampereen ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.
- Tampereen ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012. Amk-tutkinto aikuiskoulutuksena*. Esite.
- Tampereen ammattikorkeakoulu 2011. *Applicant's guide 2012*. Esite.
- Turun ammattikorkeakoulu 2011. Esite.
- Turun ammattikorkeakoulu. *Master's degree programmes at Turku University of Applied Sciences*. Esite.
- Turun ammattikorkeakoulu 2011. *Matka alkaa tästä. Yhteishakuopas 2012*. Esite.
- Turun ammattikorkeakoulu. *Tutkimus- ja kehitystoiminta*. Esite.
- Turun ammattikorkeakoulu. *Unlimited opportunities at Turku University of Applied Sciences*. Esite.

Turun ammattikorkeakoulu 2011. *Yhteishakuopas* 2012. Esite.

Vaasan ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas* 2012. *Aikuiskoulutus*. Esite.

Vaasan ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas* 2012. Esite.

Kuvaluettelo

Kuviot

Kuvio 1. Sommittelumallit ja niiden luonnehdinta. (Huovila 2006, 47.) Huovila 2006, 47. Huovila, T. 2006. "Look" - visuaalista viestisi. Infor: Helsinki.

Kuvio 2. Kultainen leikkaus kuva-alan jakamisessa. Punaiset pisteet edustavat neljää leikkauspistettä, joihin huomion kohteen voi sijoittaa. Kuvion oikealla sivulla viivat osoittavat janan jakamisen kultaisen leikkauksen mukaan. Sinisen viivan pituus suhteessa mustaan on yhtä suuri kuin vihreän viivan suhde siniseen. Piirros Paula Rätty 2012.

Kuvio 3. Piirsin kaavion kuva-alaan liittyvistä merkityksistä. (Viestintätieteiden yliopistoverkosto.) Piirros Paula Rätty 2012.

Kuvio 4. Erilaiset viivat ja niiden välittämät viestit. (Huovila 2006, 37) (Huovila 2006, 37) Huovila, T. 2006. "Look" - visuaalista viestisi. Infor: Helsinki.

Kuvio 5. Kontrastihaitari (Rantanen 2007, 139). Nämä ominaisuudet luovat kuviin kontrastia ja jännitettä kuvapinnan tasolla. Rantanen, L. 2007. *Mistä on hyvät lehdet tehty? Visuaalisen journalismin keittokirja*. Hill and Knowlton Finland Oy: Helsinki.

Kuvio 6. Peircen (Fiske 1996, 64) mukaan merkitys muodostuu itse merkistä, tulkitsimesta ja kuvatusta kohteesta. Tulkitsimella tarkoitetaan katsojan mieltä, joka tulkitsee merkin. Merkki viittaa edustamaansa kohteeseen. Kaavion nuolet kertovat kaikkien kolmen osatekijän suhteesta toisiinsa. Fiske, J. 1996. *Merkkien kieli. Johdatus viestinnän tutkimiseen*. 2. painos. Vastapaino: Jyväskylä.

Kuvio 7. ISATin kuvamaailman ja sen kuvakategorioiden luonnehdinta. Piirros Paula Rätty 2012.

Kuvat

Kuva 1. Yläreunan puun oksat ja alareunan tumma maa kehystävät järvimaisemaa. Valokuva Paula Rätty 2007.

Kuva 2. Aidan ja sen varjon linjat rytmittävät kuvaa ja ohjaavat katseen ylös ja ulos kuvasta. Valokuva Paula Rätty 2009.

Kuva 3. Kolme samankaltaista kuusta keräävät katseen tehokkaasti puoleensa. Esimerkissä niiden muodostama ryhmä voimistuu kultaisen leikkauksen myötä. Valokuva Paula Rätty 2009.

Kuva 4. Suunnan merkitys voi olla kuvan tulkinnassa hyvin keskeisessä osassa. Vasemmalla oleva graafi (kuva 4a) kuvaa selvästi kasvua, mutta oikean puoleinen (kuva 4b) näyttää hieman pahaenteiselta. iStockphoto [kuvapankki] [viitattu 22.3..2012]. Frender (nimimerkki) 2011. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/stock-photo-17873212-color-graph-with-upward-direction.php?st=638bc36>

Kuva 5. Kuvakulma korostaa koiran omistajan auktoriteettia. Koiran ja ihmisen asettelu kuvassa viestii niiden tietyistä vastakkaisuudesta. Vaikka koiran eikä ihmisen silmiä näy, katsekontakti on silti vahva ja jännitteinen. Valokuva Paula Rätty 2010.

Kuva 6. Kuvasta voi erottaa useita syvyystasoja. Taustan epäterävyys korostaa kuvan syvyyttä. Valokuva Paula Rätty 2010.

Kuva 7. Mainoksessa rinnastetaan auto sisiliskoon. Sisiliskon kautta kuvataan nelivetoisen auton ketteryyttä. Mainoksen mukaan Audi quattro on kuin mekaaninen eläin ja liikkuminen erilaisissa olosuhteissa on helppoa ja vaivatonta. Audi quattro. [lehtimainos]. *Tuulilasi* 2/2012, 39.

Kuva 8. Kirjojen päällä asteleva tyttö. iStockphoto [kuvapankki] [viitattu 23.3.2012]. Erikona (nimimerkki) 2011. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/stock-photo-15377406-road-knowledge.php?st=b50a953>

Kuva 9. ISATin graafisen ohjeiston sivu 10 keskittyy typografiaan. ISAT - graafinen ohjeisto.

Kuvat 10-18 ISATin kotisivuilta. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. 2012. *ISAT - Itä-Suomen ammattikorkeakoulut* [verkkosivu] [viitattu 14.10.2011] Saatavissa: <http://www.isat.fi/>

Kuva 10. Asiakaspalvelua hyvinvointialalla.

Kuva 11. Tyytyväinen asiakas?

Kuva 12. Energia-alan työympäristöä.

Kuva 13. Suomalaista energiaa.

Kuva 14. Kaupunkisiluetti Venäjältä.

Kuva 15. Kyrillisiä aakkosia.

Kuva 16. Kansainvälisyyden kuvausta.

Kuva 17. Savonian ja PKAMK:n julkaisuja.

Kuva 18. Kultainen leikkaus kuvan sommittelussa. Iäkkään naisen ja nuoren hoitajan välinen katse- ja keskustelukontakti on huomion kerääjä.

Kuva 19. ISATin esitemallissa voi hahmottaa jaon kuva-alan ylä- ja alaosaan. Alhaalla on toiminnasta ja todellisuudesta kertovaa tekstiä, tekstin yläpuolella kuvitus ja tekstistä pomittu kuvaileva nosto. ISAT - graafinen ohjeisto 2011.

Kuva 20. 4-sivuinen ISAT-esitemalli sekä rullatelinemalli. Kuvat ISATin graafisesta ohjeistosta. ISAT - graafinen ohjeisto 2011.

Kuva 21. Omena Saimaan AMK:n terveysalan esitteessä viittaa sekä terveyteen että opiskeluun. Toinen kuva samassa esitteessä kertoo alan yhteydestä lapsenhoitoon tai muista huolehtimiseen yleensä. Kuvien yleisilme on valoisa, selkeä ja positiivinen. Saimaan ammattikorkeakoulu. *Sairaanhoitaja, AMK* Esite.

Kuva 22. Metropolian opiskelijat yhdessä koneen ääressä. *Metropolia ammattikorkeakoulu - Tieto- ja viestintäteknologia* [verkkosivu] [viitattu 23.1.2012]. Saatavissa: <http://www.metropolia.fi/koulutusohjelmat/tieto-ja-viestintateknologia/>

Kuva 23. Vaasan AMK:n esitteen kuvitusta. Vaasan ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite, 12.

Kuva 24. Myös Savoniassa käytetään kannettavia tietokoneita. Savonia-ammattikorkeakoulun kuva-arkisto 2011.

Kuva 25. Savonian värien harkittu käyttö näkyy vaatetuksessa ja asusteissa. Savonia-ammattikorkeakoulun kuva-arkisto 2011.

Kuva 26. HUMAKin kuvituksen opiskelijat ovat aitoja ja persoonallisia. Humanistinen ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.

Kuva 27. Saimaan AMK:n kuvitus on melkein kesäistä. Saimaan ammattikorkeakoulu 2011. *Opiskele myötäülüessä. Hakijan opas 2012 - Kevään yhteishaku*. Esite.

Kuva 28. TAMK:n kuvitus on positiivista ja rentoa. Tampereen ammattikorkeakoulu 2012. *TAMK - Contact* [verkkosivu] [viitattu 23.1.2012]. Saatavissa: [http://www.tamk.fi/cms/tamken.nsf/\\$all/1280ECD1488B751EC225763A00380555](http://www.tamk.fi/cms/tamken.nsf/$all/1280ECD1488B751EC225763A00380555)

Kuva 29. Kansainvälisyys näkyy myös Saimaan AMK:n kuvituksessa. Saimaa ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012 - Kevään yhteishaku*. Esite, 51.

Kuva 30. Metropolian kuvissa esiintyy eri kansallisuuksia. *Metropolia Ammattikorkeakoulu - Koulutusohjelmat* [verkkosivu] [viitattu 23.1.2012]. Saatavissa: <http://www.metropolia.fi/koulutusohjelmat/>

Kuva 31. Rovaniemen esitteessä talvi ja lumi kertovat pohjoisesta sijainnista. Rovaniemen ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012. Aikuiskoulutus*. Esite.

Kuva 32. Savonian kuvissa on ilmeisesti alkusyksy. Savonia-ammattikorkeakoulun kuva-arkisto 2011.

Kuva 33. Ammattialoihin liittyvässä kuvituksessa vaatetus voi viitata vahvasti tiettyyn ammattiin. Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.

Kuva 34. Opiskelijaesittelyn yhteydessä on kuva tekstin opiskelijasta. Turku AMK. Turun ammattikorkeakoulu 2011. *Matka alkaa tästä. Yhteishakuopas 2012*. Esite, 36.

Kuva 35. Vaasan AMK:n kuvitustyyli on erottuva ja persoonallinen. Vaasan ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.

Kuva 36. Kuva Laurean hakijan oppaasta (2011-2012). Henkilöiden katseet suuntautuvat aukeaman keski-osaan yleisen ohjeen mukaisesti. Laurea ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas. AMK 2011-2012*. Esite.

Kuva 37. Myös Savonian kuvissa kansainvälisyys on näkyvä teema. Savonia-ammattikorkeakoulun kuva-arkisto 2011.

Kuva 38. SEAMK:n hakijan oppaassa kuvia yhdistää harkittu sommittelu. Henkilö on asetettu toiseen laitaan ja ympäristölle annetaan tilaa reilusti. Seinäjoen ammattikorkeakoulu 2011. *Hakijan opas 2012*. Esite.

Kuva 39. iStock-kuvapankin hakutoiminto. *iStock Photo: Royalty Free Stock Photography, Vector Art Images, Music & Video Stock Footage* | *iStock* [verkkosivu] [viitattu 21.3.2012]. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/>

Kuvat 40-59 iStock-kuvapankista. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/> [verkkosivu] [viitattu 22.3-29.3.2012]. Luettelossa mainittu kuvan numero iStock-kuvapankissa, tekijän nimimerkki ja vuosiluku.

Kuva 40. Suomalainen järvimaisema. 1805197. luminis 2006.

Kuva 41. Suomen talvi on sinivalkoinen ja luminen. 2788838. Lefthome 2007.

Kuva 42. Pukumies aitajuoksuradalla. 6193434. morgani 2008.

Kuva 43. Bisnestapaaminen neutraalissa ympäristössä. 4868416. Yuri_Arcurs 2007.

Kuva 44. Peukut kuvastavat positiivista ja innokasta tunnelmaa. 5604144. Sveta 2008.

Kuva 45. Kädet maapallon ympärillä suojaavat planeettaa. 15054160. AlexMax 2010.

Kuva 46. Useat päällekkäiset käsiparit kertovat yhteistyöstä, eriväriset kädet kansainvälisyydestä. 8506606. Yuri_Arcurs 2009.

Kuva 47. Kättely on tilanteena yleinen kuvauskohde, jolla voidaan kuvata muun muassa luotettavuutta, rehtiyttä ja tasa-arvoa (YLE Turku). 3869232. Yuri_Arcurs 2007.

Kuva 48. Kliseinen kuva-aihe terveydestä. 5623222. deliormanli 2008.

Kuva 49. Terveys on terveellistä syömistä, kuntoilua ja painontarkkailua. 3240227. Viorika 2007.

Kuva 50. Venäjää kuvataan usein tunnistettavien rakennusten ja nähtävyyksien kautta. 17325198. Ferhat-Matt 2011.

Kuva 51. Maatuskat ovat selvästi venäläinen tuote. 3870357. muratkoc 2007.

Kuva 52. Kuvapankkikuvissa löytyy paljon terveydenhuoltoalan ammattikuvitusta. 3709313. Yuri_Arcurs 2007.

Kuva 53. Osaamiseen liittyvissä kuvissa kuvataan lähinnä eri alojen ammattilaisia. 12107881. Yuri_Arcurs 2010.

Kuva 54. Viittauksia ympäristöystävällisyyteen ja vihreisiin arvoihin näkyy energia-aiheisissa kuvissa. 7618481. gilleslougassi 2008.

Kuva 55. Energisyyttä kuvataan iloisilla väreillä ja nauravilla ihmisillä. 4625200. izusek 2007.

Kuva 56. Laboratoriotyöskentely kertoo kehittämisestä. 3305981. lisegane 2007.

Kuva 57. Suurennuslasi viittaa tutkimiseen. 8378947. adventtr 2009.

Kuva 58. Puuntaimi kämmenellä on yleinen kuva-aihe kehittymiseen ja kehitykseen liittyen. 4633733. panorios 2007.

Kuva 59. Henkilökuva keskittyy usein kuvaamaan kasvoja. Neutraali tausta ei vie huomiota kuvattavalta ihmiseltä. 13646452. ozgurdonmaz 2010.

Kuva 60. Esimerkkikuvat kuvan rajauksesta kirjassa "Look" - visuaalista viestisi. Huovila, T. 2006. "Look" - visuaalista viestisi. Infor: Helsinki.

Kuva 61. Lämmin keltaoranssi muodostaa yhdessä vihreiden sävyjen kanssa voimakkaan kontrastin. Valokuva Tatu Rätty 2011.

Kuva 62. Voimakkaat linjat ohjaavat katsetta kuvassa ja tekevät siitä kiinnostavamman. Valokuva Tatu Rätty 2012.

Kuva 63. Tässä esimerkissä liikkeelle on annettu hyvin tilaa ja kuvakulma on mielenkiintoinen. Kuvassa 63a edetään tulevaisuuteen, ollaan lähdössä johonkin. Kuvassa 63b palataan takaisin, tullaan kotiin. Piirros Paula Rätty 2012. Pohjana kuva iStock-kuvapankista. 17617504. skynesher 2011. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/>

Kuva 64. Tässä liikkeelle ei ole jätetty paljon tilaa ja pyöräkin on jo osittain edennyt pois kuvasta. Nyt pyöräilijä todella näyttää poistuvan ja kulkeneen jo jonkin matkaa. Piirros Paula Rätty 2012. Pohjana kuva iStock-kuvapankista. 17617504. skynesher 2011. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/>

Kuva 65. Kädet muodostavat kuvaan diagonaalisen linjan. Piirros Paula Rätty 2012. Pohjana kuva iStock-kuvapankista. 3869232. Yuri_Arcurs 2007. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/>

Kuva 66. Hieman poikkeava kuvakulma ja suuri terävyyskontrasti etualan ja taustan välillä vetää katseen tehokkaasti kuvattuun kohteeseen. Valokuva Tatu Rätty 2011.

Kuva 67. Yleiskuvien tulisi olla luonnollisen oloisia eikä liian poseerattuja ja lavastettuja. Piirros Paula Rätty 2012. Pohjana kuva iStock-kuvapankista. 8506568. Yuri_Arcurs 2009. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/>

Kuva 68. ISATin energiaratkaisuihin liittyvä kuva. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. 2012. ISAT - Itä-Suomen ammattikorkeakoulut [verkkosivu] [viitattu 14.10.2011] Saatavissa: <http://www.isat.fi/>

Kuva 69. Valon ja varjon leikkiä metsässä. Valokuva Tatu Rätty 2011.

Kuva 70. Esimerkki piirros henkilökuvan sommittelusta. Piirros Paula Rätty 2012. Pohjana kuva iStock-kuvapankista. 2283503. Stalman 2006. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/>

Kuva 71. Haastattelukuissa voidaan kuvata haastattelutilannetta. Kuissa voidaan hyödyntää erilaisia kuvakulmia. Piirros Paula Rätty 2012. Pohjana kuva iStock-kuvapankista. 7317922. webphotographeer 2008. Saatavissa: <http://www.istockphoto.com/>

Kuva 72. Liike-epäterävyyttä ja pitkää valotusaikaa voidaan käyttää vahvana liikkeen ja vauhdin kuvaamisen tehokeinona. Valokuva Tatu Rätty 2011.

Lähteet

Kirjallisuus ja artikkelit

- Fiske, J. 1996. *Merkkien kieli. Johdatus viestinnän tutkimiseen*. 2. painos. Vastapaino: Jyväskylä
- Forsgård, P. 2004. *Hyvä kuva. Viestijän valokuvausopas*. Infor: Tampere
- Freeman, M. 2008. *Mestarikuvaajan 101 digikuvausvinkkiä*. Docendo: Jyväskylä
- Hansen, F. 2012. Ota oikein muutokuvia. *Digikuva* 4/2012, 21.
- Hietaharju, M. 2010. *Kuuntele kuvaa. Näkökulmia valokuvan tulkintaan*. Docendo: Porvoo
- Huovila, T. 2006. "Look" - visuaalista viestisi. Infor: Helsinki
- Rantanen, L. 2007. *Mistä on hyvät lehdet tehty? Visuaalisen journalismin keittokirja*. Hill and Knowlton Finland Oy: Helsinki
- Reinikainen, H. 2010. *Konseptoinnin tavoitteet*. Savonia-ammattikorkeakoulu. Graafisen viestinnän laitos. Viestinnän konseptointi -kurssimateriaali.

Internet

- Hakola, E. 2002. *Viestintätieteiden yliopistoverkoston oppimateriaalit - Johdatus kuvalliseen viestintään* [verkkojulkaisu]. [viitattu 21.2.2012]. Saatavissa: <https://viestintatieteet-wiki.wikispaces.com/Johdatus+kuvalliseen+viestint%C3%A4%C3%A4n#x3.%20Viiva>
- Heinonen, M. 2010. *Digikuvaus >> Sommittelusta* [verkkojulkaisu]. [viitattu 16.2.2012]. Saatavissa: <http://digikuvaus.medianurkka.com/?p=159>
- Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu. 2012. *ISAT - Itä-Suomen ammattikorkeakoulut* [verkkosivu]. Saatavissa: <http://www.isat.fi/>
- Lehtinen, A. 2007. *Valokuvan sommittelu* [verkkojulkaisu]. [viitattu 16.2.2012]. Saatavissa: http://www.secondpicture.com/valokuvan_sommittelu.html
- Microsoft Corporation. 2012. *ClearType: usein kysyttyjä kysymyksiä* [verkkojulkaisu]. [viitattu 30.1.2012]. Saatavissa: <http://windows.microsoft.com/fi-FI/windows-vista/ClearType-frequently-asked-questions>
- Microsoft Corporation. 2012. *TrueType-, PostScript- ja OpenType-fonttien erot* [verkkojulkaisu]. [viitattu 30.1.2012]. Saatavissa: <http://windows.microsoft.com/fi-FI/windows-vista/Whats-the-difference-between-TrueType-PostScript-and-OpenType-fonts>
- Tekijänoikeuslaki L 8.7.1961/404. Finlex. Lainsäädäntö [viitattu 25.4.2012]. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>
- Toikkanen, T. 2011. *Kuvasitaatit arvosteluissa ja tieteellisissä esityksissä | Opettajan tekijänoikeusopas* [verkkojulkaisu] [viitattu 25.4.2012]. Saatavissa: <http://www.opettajantekijanoikeus.fi/opas/korjaukset/kuvasitaatit-arvosteluissa-ja-tieteellisissa-esityksissa/>
- Viestintätieteiden yliopistoverkosto. *Kuvanlukutaito* [verkkojulkaisu]. [viitattu 20.1.2012]. Saatavissa: <http://viesverk.uta.fi/kuvanluku/index.php>
- Wikipedia. 2012. *Constantia (typeface)* [verkkojulkaisu]. [viitattu 30.1.2012]. Saatavissa: http://en.wikipedia.org/wiki/Constantia_%28typeface%29
- YLE Turku. 2011. *Kättely istuu sitkeässä kuin tauti*. [verkkojulkaisu]. [viitattu 23.3.2012]. Saatavissa: http://yle.fi/alueet/turku/2011/09/kattely_istuu_sitkeassa_kuin_tauti_2902873.html

